

Raamatun Historia

J. K. Nikander

Hinta 40c.

Lähetys 7c

Suomen Ev.-Luterialaisen

Katekismi

Hinta 20c

Amerikan Pyhäkoulun

Laulukirja

Hinta 20c.

Kesäkoulun Lukukirja

I. Vaatekansissa	40c., paperikansissa	30c.
II. "	50c., "	40c.

Kirjat saadaan tilata osoitteella:

SUOM.-LUT. KUSTANNUSLIKE
HANCOCK, : : MICHIGAN

Hinta 15c., 2c. lisää posin kautta.

KUVA-AAPINEN

LASTEN ENSIMÄISTÄ
OPETUSTA VARTEN

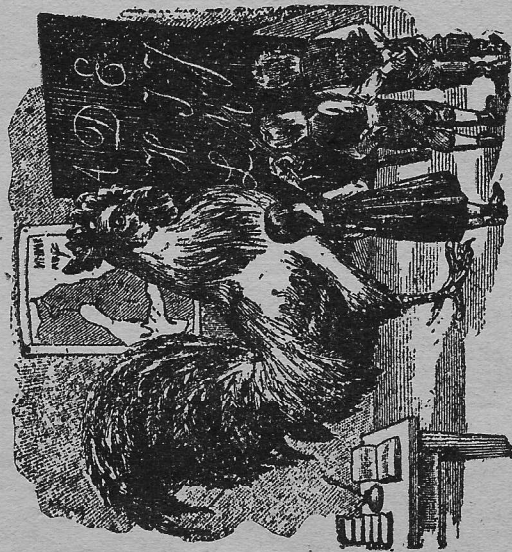

HANCOCK, MICH., 1918.

Opetusvälineiden Kustannusliikkeen kirjapainossa.

KUVA-AAPINEN

LASTEN ENSIMÄISTÄ
OPETUSTA VARTEN

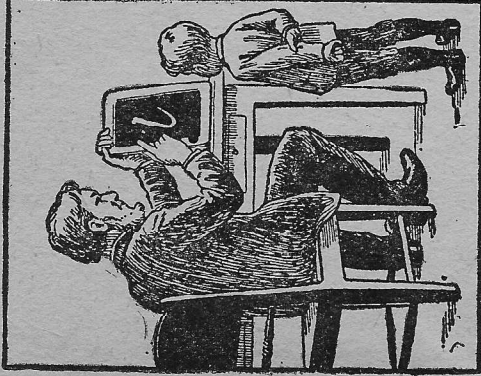

HANCOCK, MICH., 1918,

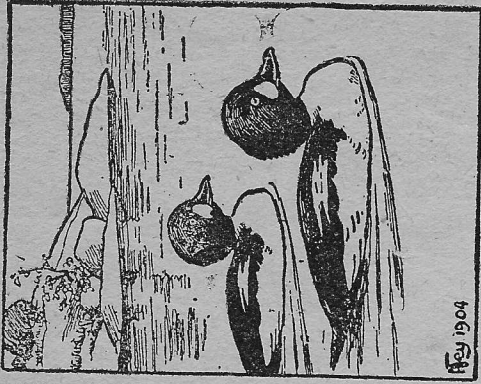
Suomalais-Lateerilaisen Kustannusliikkeen kirjapainossa.

Edwin

Pienet kirjaimet.

i i i
i i

u u u
u u

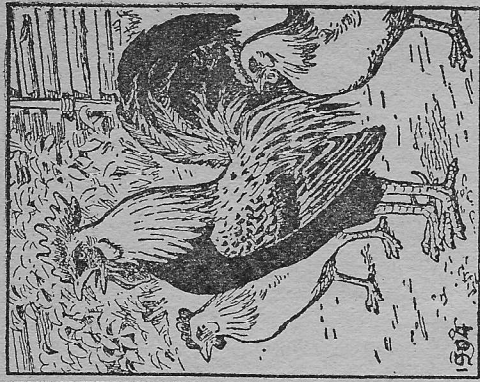
n n n
n n n

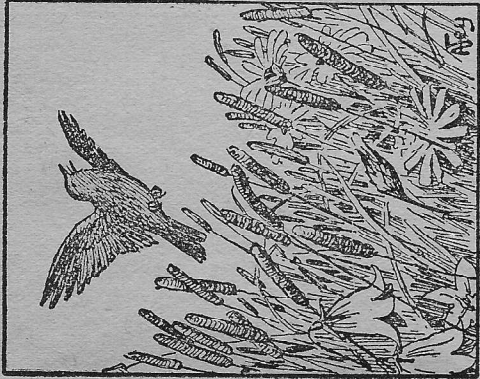
a a a
a a a

Sallikaa lasten tulla minun tyköni, ja älkää kieltäkö heitä; sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta. Mark. 10: 14.

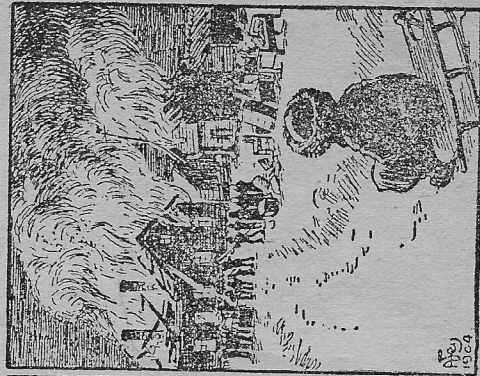
1904

1904

f k l

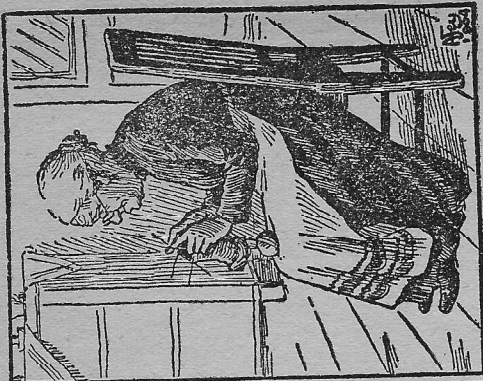
fui-le fuii-fa fuf-to fie-fui

1904

t t l

tu-li polt-ti tuo-maan ta-lon

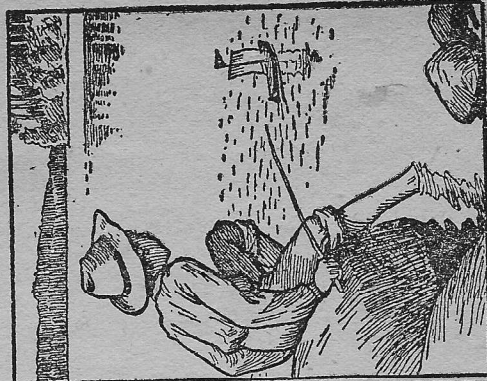

1904

m m n

mum-mon mi-mi on an-na

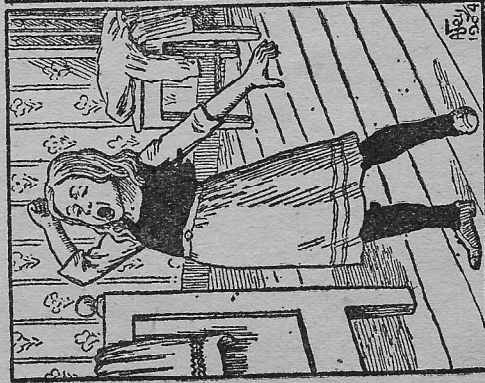
1904

w v z

wie-non we-ne me-nee me-no-aan

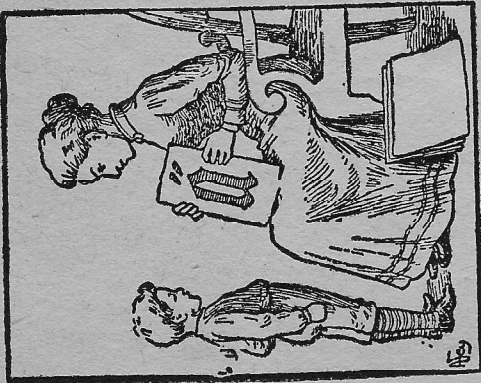
o o o

on-nin on-ni

e e e

em-ma on aa-nu u-ni-nen

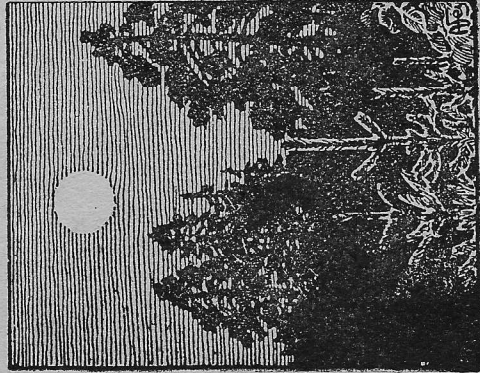
ä ä ä

äi-ti-ni mi-nul-le äitä o-pet-ti.

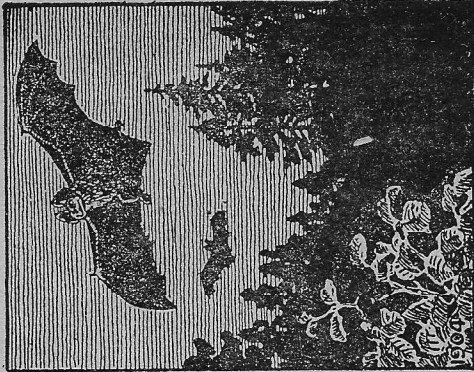
s s s

su-toi-lesi kan-nel kät-kuu

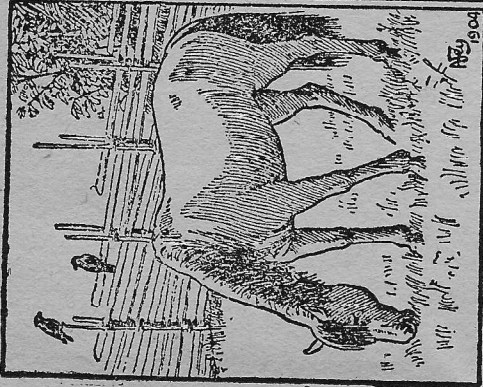
ö ö ö

öi-sin kuu ku-mot-taa

hy y

hy-föt öi-sin len-te-le-mät

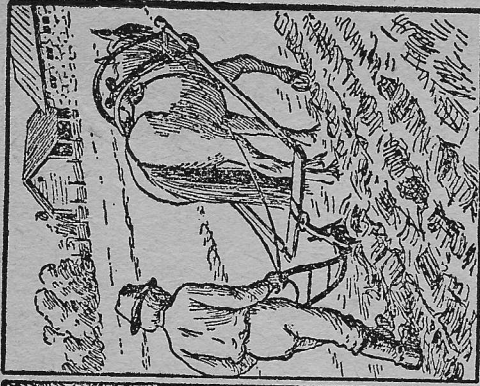
h h h

he-ro-nen hei-niä niit-hyl-lä syö

r r r

ris-to rai-ti-la ral-lat-taa

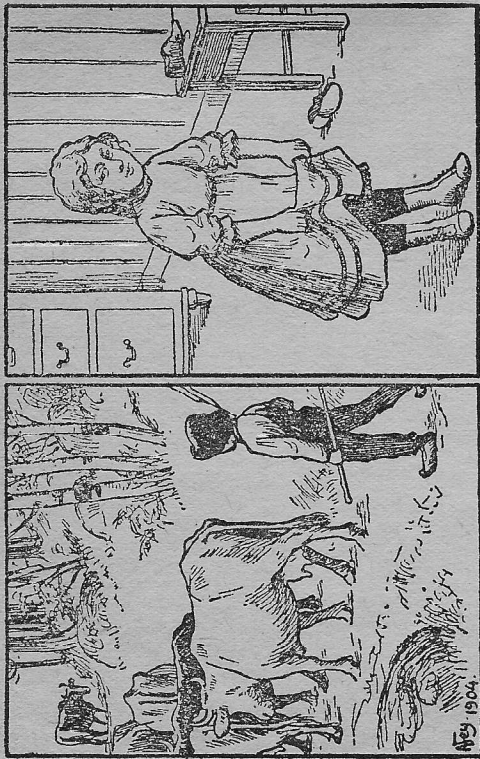

i j j

ju-ma-la kas-roun an-taa

Myttäviiä sanoja.

mies myi maat ja puut. vai myi mies maat ja puut? myö jos myöt. fen tuo mies on? vai se hän on. wie puut pois. hän syö, juo ja tuo. jos saat, niin syö. jos et saa, niin et myös syö. pää on kuin puu. mies syö, mies saa. juu sai. on se niin ja näin.

d d d *)

g g g *)

daa-mid o-li pai-men poi-ta gu-nil-tal-la on uu-det fen-gät

*) d äännettään paljoa pehmemmin kuin t, ja g pehmemmin kuin t, ja g ei-pät koskaan aloita sivättä lopeta suomalaista sanaa.

Kaksitavuisia sanoja.

ai-no a-noo. ant-ti an-taa. aa-tu aut-taa. daa-vid. dii-on. dag-mar. goo-sen. gan-ges. he-po hir-nuu. hal-i hau-kuu. heik-ki hak-kaa. i-sä is-kee. il-ma it-kee. im-pi is-tuu. ja-lo juok-see. jout-sen jou-tuu. jä-nis jät-tää. kuk-ko kie-kuu. kä-ki kuk-kuu. kul-ta küil-tää. lin-tu len-tää. lei-vo lau-laa. lai-na lei-poo. mik-ko miet-tii. mat-ti myy-pi. mai-ja mak-saa. nü-lo nie-lee. nai-mi nau-raa. nau-ris nou-see. or-po ot-taa. oi-va os-taa. o-ri o-saa. paa-vo pais-kaa. poi-ka par-kuu. pap-pi pu-huu. rau-ha rien-tää. ris-to ruok-ki. rie-pu re-pee. suo-men sa-lo. si-mo soit-taa. sy-dän syk-ki. toi-vo tart-tuu. ti-mo tie-tää. toi-mi tuot-taa. uk-ko uh-kaa. ul-jas ui-pi. ul-la ui-nuu. var-jo väis-tyy. vil-ja vär-jyy. veik-ko veis-tää. yö-kin yl-tyy. yr-jö yh-tyy. yl-kä ys-ki. äi-ti ään-tää. äi-jän äi-mä. öl-ly. öi-sin.

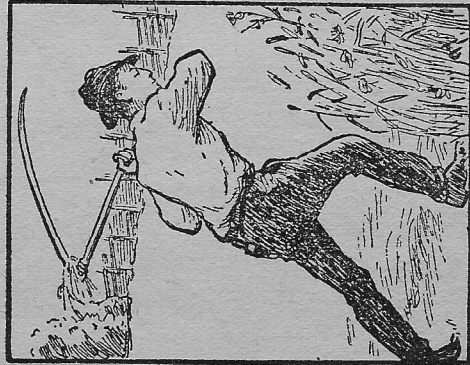

i S I G

S-fä ja S-l-ma-ri is-tu-wat.

u U U U

Ur-ho ja U-l-jas ui-wat.

n N N N
Naa-pu-riin Nii-to niii-tiä.

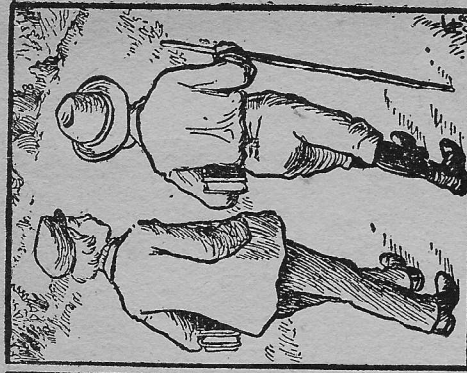
a N A A

Ni-no a-noo, Ni-ni an-taa.

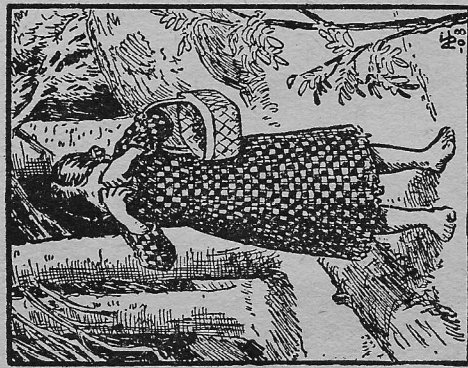
O O O

Oi-mo ja On-ni on-ke-wat.

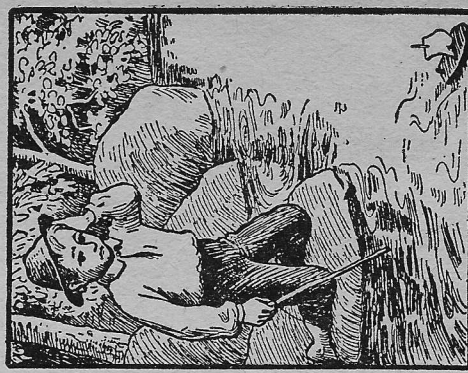
M M M

Mat-ti ja Mit-to me-ne-wat.

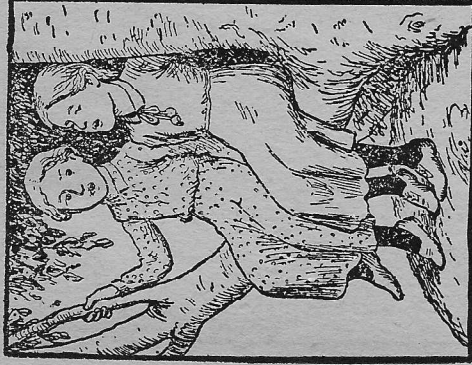
E E E

Ge-ro-lan E-mi-lia ef-tyi.

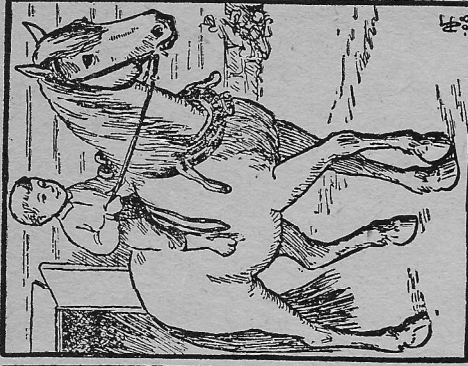
W W W

Wir-ta wie-pi Wai-non we-neen.

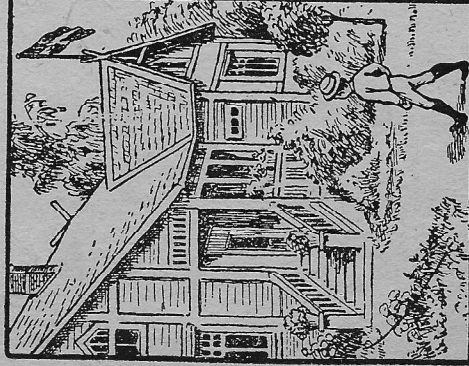
L L L

Lai-na ja Lii-fa lau-la-wat.

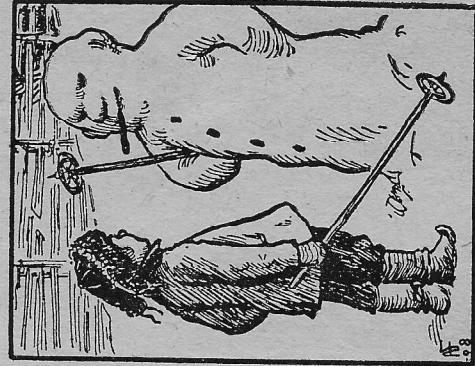
P P P

Paa-mo Pol-tel-la rat-jas-taa.

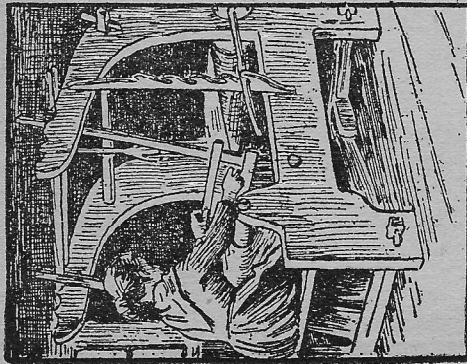
K K K

Kan-nis on Kal-ten fo-ti.

T T T

Tuo-mo-lan Toi-won lu-mi-ut-to.

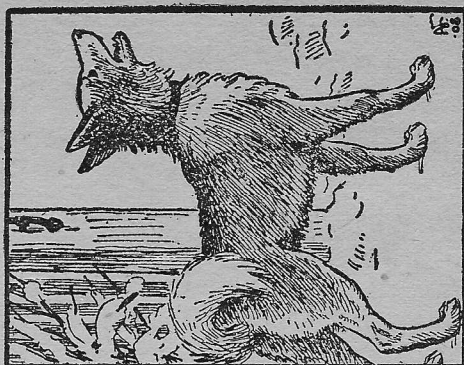
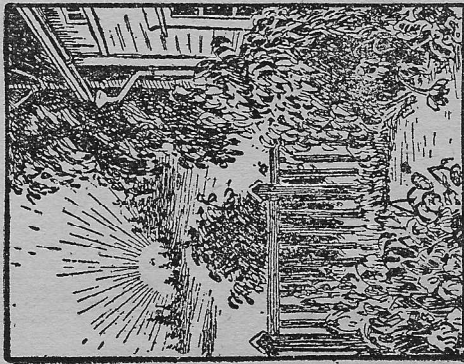

ä ä Ä Ä

Äiti on kuu-
käs-tä kuu-
to.

s s S S

Suomen
Saima ja
Saima.

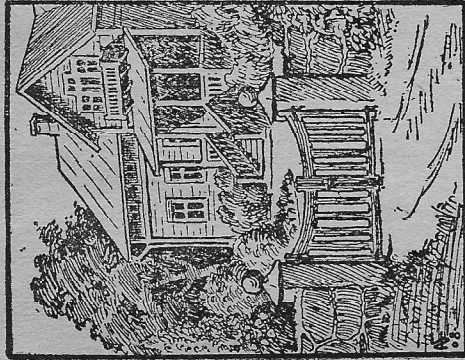

ö ö Ö Ö

Önen
hal-
la mie-
na-
kävi.

h s H H

Heik-
kin
hal-
li
hauk-
ku.

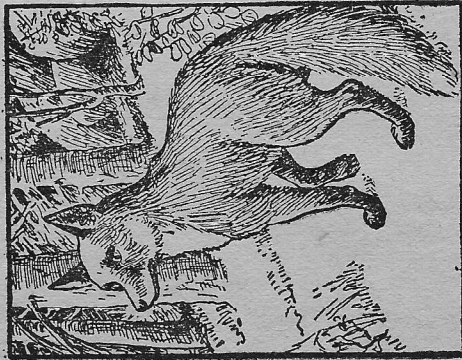

h y Y Y

Yksityy on
Yrjö-
lin tu-
lo.

i s J J

Sävi on
jää-
hynt.

d d D D

Du-
vib. Du-
mi-el

g G G G

Goljat
Gide-on.

r m R R

Re-
po
rei-
tee
met-
fäs-
jä

Suomalainen kirjainisto. *)

a d e g h i j k l m n o p r s t u
v w h ä ö.

a d e g h i j k l m n o p r s t u
v w y ä ö.

a d e g h i j k l m n o p r s t u
v w y ä ö.

a d e g h i j k l m n o p r s t u
a u y ä ö.

A D E G H I J K L M N O P
R S U W X Y Ä Ö.

A D E G H I J K L M N O P
R S T U V W Y Ä Ö.

A D E G H I J K L M N O P
R S T U V W Y Ä Ö.

A D E G H I J K L M N
O P R S T U V W Y Ä Ö.

*) Suomenkielestä on 21 kirjainta, jotka ovat kahdenlaisia: ääntiöitä ja keräkkeitä. Ääntiöitä voi yskinäjä selvästi ääntää, mutta keräkkeitä ainoastaan ääntiön ohjesja.

Ääntiöt ovat: a e i o u y ä ö.
Keräkkeet ovat: d g h j k l m n o p r s t u v w.
Kahden ääntiön välisiä olemista keräkkeistä kuuluu aina yksi jälke-
mäiseen tarviin.

Wieraat kirjaimet.

U b b B B Sib-li-a. Ba-be-li.
C c c C C Cor-ne-li-us. Cor-si-ca.
f f f F F Si-tip-pus. Foi-ni-ki-a.
q q q Q Q Dwan-ten. Qvi-ri-nus.
L x a X X Xer-res. Xan-tip-pa.
Z z Z Z Ze-tha-ri-as. Zy-rich.
Å å Å Å Å-lund. A-bo.

Muistutus. b B äännetään pehmeämmästä kuin p P. — c C äännetään kuten i I, jos sitä seuraa ä ö y e i, muussa tapauksessa kuten k. — f F äännetään kimoammin, kuin v w B W. — q Q äännetään, kuten f F. — x X äännetään kuten f F. — z Z äännetään, kuten si SS ja ä Ä kuten o O.

Latinalaiset numerot.

I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII XIII
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
XIV XV XVI XX XXX XL L LX LXX LXXX
14 15 16 20 30 40 50 60 70 80
XC C CC CCC CD D DC DCC DCCC CM M
90 100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000
MCMIX.
1909

Kokonainen kirjaimisto.*)

a b c d e f g h i j k l m n o p q

r s t u v w x y z ä å ö.

a b c d e f g h i j k l m n o p q

r s t u v w x y z ä å ö.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r

s t u v w x y z ä å ö.

ä å ö a b c d e f g h i j k l m n o p q

r s t u v w x y z ä å ö.

A B C D E F G H I J K L M N

O P Q R S T U V W X Y Z Ä Å Ö

A B C D E F G H I J K L M N

O P Q R S T U V W X Y Z Ä Å Ö.

A B C D E F G H I J K L M N O

P Q R S T U V W X Y Z Ä Å Ö.

A B C D E F G H I J K

L M N O P Q R S T U

V W X Y Z Ä Å Ö

*) Kokonainen kirjaimisto sisältää 28 kirjainta.

Monitavuisia sanoja.

Mir-ri.

Mir-ri nuk-kuu. Se on to-ⁱⁿ uu-^{pu}-nut. Mir-ri wal-
moo öit-lä. Sii-^{soin} poy-^{dy}-tää se myös-^{kin} hi-^{ri}-ä. Nu-^{ku}-
uhan sii-nä rau-^{hu}-sa. Mi-nä si-^{li}-tän sel-^{tä}-si. Kun sit-^{te}-
ät-ti lyp-^{si}ä teh-^{män}, saati taas kyp-^{pi}-si mä-^{hän} mai-^{to}-a.

Hal-li.

Hal-li vah-tii kar-ta-no-a, ja yön-sä ma-^{kä} se
ul-ko-na. Kun vie-ras lä-^{hes}-tyy ta-^{lo}-a, niin hauk-
kuu hal-li ko-^{vas}-ti. Hal-li vah-tii myös-^{kin} i-^{sän}
mat-ka-re-^{keä}; ja kun i-sä käy-^{pi} met-säs-^{tä}-mä-^{sä},
niin et-sii se hä-^{nel}-le o-^{tuk}-sia. Lap-sil-le on hal-li
ai-na hy-^{vä}.

Ka-nat.

Pi-ha-naal-la on ka-no-^{ja}. Ka-nat o-^{vat}
sis-ti-^ä ja kau-ni-^{ta}. Ko-mein on kai-^{kis}-ta
kuk-ko. Nyt löy-si se jo-^{tain} syö-^{tä}-vä-^ä, ja
kui-suu ka-nat luok-^{seen}. Nyt ve-tää se jo sii-
pe-^{ään} ja sit-te lau-^{laa} se „kuk-ko-kie-^{kaa}”
Ka-nan-po-jat nuk-ku-^{vat} ma-^{as}-sa e-^{män}-sä si-
pi-en al-la, mut-ta muut ka-nat len-^{tä}-vät y-^{lös}
yö-^{puul}-le nuk-ku-^{maan}.

Tarvauksien harjoituskäsiä.

Linnum pe-sä

Puum haa-ru-tes-sa o-si lin-num pe-sä. Siinä nut-tuivat lin-num po-jat kai-tes-sa rau-has-sa, ja e-mä mi-se-tes-si lä-het-sel-lä ot-sal-la kau-nis-ta lau-lu-aan. Mut-ta puun juu-re-le saa-pui ka-va-la kis-sa, jo-ta kuu-los-te-ssi lin-num lau-lu-a. Sit-te muus-ki se puu-ta ja ai-toi kii-ve-tä sii-hen. „Wai-ti, lin-tu rauk-ta!“ sa-noi sil-loin po-jat, jo-ta sei-soi siinä lä-het-lä. Ja lin-tu wai-te-ni-kin he-ti. Kis-sa kuu-los-ki wie-ki jon-kun ai-kaa, mut-ta po-jat a-jo-i sen si-tä pois. Sit-te mi-se-tes-si lin-tu taa-sen i-loi-tes-si tu-ten en-nen-kin.

O-me-na-puu.

Ot-to-is-tut-ti o-me-na-puun tai-men tu-vaan taak-sä. Siel-lä hoi-ti ja vaa-li-e-li hän si-tä. Tai-mi me-nes-tyi-kin hy-vin ja kas-voi kil-paa O-ton kans-sa. Ja si-tä tu-li vih-doin i-so puu, tuot-ti sy-k-syi-sin run-saas-ti he-del-mi-ä. Näin pal-kit-si o-me-na-puu O-ton vai-vat, ja si-tä pait-si oli se ko-ko ta-lon kau-nis-tuk-se-na.

Mir-ri sai-raa-na.

Ko-ko vii-me yön o-li Mir-ri ol-lut pyy-dys-tä-mäs-sä. Siel-lä o-li se vi-lus-tu-nut ja sai-ras-tu-nut. Nyt on rauk-ka ko-vin ki-pe-ä-nä, ne-nä ja var-paat o-vat var-maan pa-lel-tu-neet. Kun si-tä äs-ken si-li-tin, ei se ol-len-kaan hy-rän-nyt. Kun sil-le mai-to-a tar-jo-sin, ei se si-tä huo-li-nut. Ja kun äi-ti osti sil-le mak-ka-raa, ei se si-tä-kään syö-nyt. Sit-te löy-si se i-sän toh-ve-lin, jo-hon kyy-ris-tyi ja nuk-kui. Oi-kaa nyt hil-jaa, lap-set! Kun Mir-ri saa sii-nä aa-muun asti nu-kah-taa, niin pe-ra-nee se jo huo-mi-sek-si.

Li-kaa u-te-li-ai-suut-ta.

Hii-ri ker-to-nut, mi-ten vaa-ral-li-nen hei-dän po-vo-tellut, et-tä po-jat py-ry-si-vät tar-koin pi-los-sa, kun kis-sa on saa-pu-vil-la.

Ta-pah-tui-pa sit-te ker-ran, et-tä kis-sa lä-he-mi-pe-sä. Sil-loin sa-nor e-mä-hu-ri po-jil-leen: »Ol-kaa-pas nyt hil-jaa, sil-lä kis-sa on lä-hel-lä!» Mut-ta yk-si po-jis-ta sa-nor. »Mi-nä tir-ks-tän vaa-n vä-hä-sen. Tah-don-kan to-ki näh-dä, mil-lai-nen se kis-sa on, jos-ta niin pal-jon o-let pu-hu-nut». Ja näin sa-no-en pis-ti se pään-sä pe-sän au-kos-ta u-los. Vaa-n kuu-nas kä-vi! Kun kis-sa tä-män huo-ma-si, niin is-ki se sil-män-rä-pä-yk-ses-sä poi-kaan nis-kaan ja söi ne kaak-ki tyy-ni sau-hun-sa. E-mä-hii-ri yk-sin pää-si pa-koon ja su-ri ko-vin sur-mat-tu-ja pie-no-kai-si-aan.

Las-ten kol-me ys-tä-wää.

Rai-sil-la lap-sil-la on kol-me us-kol-lis-ta ys-tä-wää, jot-ka jo-ka il-ta käy-wät heit-ä ter-woh-ti-mäs-sä, se-ä wii-pp-wät jon-tun ai-taa heid-än luo-naan.

Se-tä nä-mä o-wat?

En-si-mäi-nen on pie-ni här-maa Gau-rot-ta-ja. Sil-ja hii-pii hän las-ten luo, oi-too hii-kan heid-än jä-se-ni-ään se-ä a-waa lo-puk-si pit-tu suun se-po sel-jäl-leen.

Toi-nen on mus-ta Dor-ut-ta-ja, hie-man omi-tui-nen hän-kin ta-woil-taan. Nyö-ty-tä pää-tä jii-ne ja tii-ne, ei-kä ku-taan woi hän-tä mas-tus-taa.

Pol-mas on kau-nis u-ni-en-te-li, Mut-tu-mat-ti ni-mel-tään. Ent-ka-sil-laan sip-su-tel-len saa-puu hän niin hil-jaa, et-tei ku-taan se-tä kuu-le. Suu-te-lee sit-te las-ten sil-mät unnp-een, ja sil-loin äi-din-kin lau-lu lat-kaa.

He-vo-nen ja var-pu-nen.

He-vo-nen söi kau-ro-ja sei-mes-tään. Len-si-pä sii-hen nyös var-pu-nen, jol-la o-li hy-vin näl-kä. Var-pu-nen sa-noi: „Ys-tä-wä-kul-ta! An-nat-han jy-vän tai kak-si, sil-lä mi-nul-la on ko-vin näl-kä, kun en saa lu-men al-ta mi-tään syö-tä-wää». He-vo-nen vas-ta-si: »Syö vaan niin pal-jon, kuin jak-sat; vie-lä nii-tä mi-nul-le-kin jää». Ja var-pu-nen söi, len-tä-en sit-te iloi-se-na tie-hen-sä.

Ku-lui-pa sit-te tal-vi, ja tu-li taas läm-pöi-nen ke-sä. Sil-loin il-mes-tyi pal-jon kär-pä-si-ä ja paar-mo-ja, jot-ka hevos-ta ko-vin ki-u-sa-si-vat. Ne pu-ri-vat si-tä niin, et-tei se voi-nut oi-kein syö-dä-kään. Sil-loin tu-li var-pu-nen ja ot-ti syö-pä-läi-siä kiin-ni. Näin pal-ki-t-si se ys-tä-vän-sä hy-vän teon.

Hy-vä kei-no huk-kaan.

Käs-sa pyy-dys-te-li pal-jon hii-ri-ä ja söi ne sit-te suu-hun-sa. Sii-tä syys-tä hii-ret si-tä ko-vin pel-kä-si-vät. Mut-ta hii-ret kek-si-viit vih-doin kei-non. Ne pi-ti-vät ai-tas-sa ko-ko-uk-sen, jos-sa pu-hui-vat näin: „Käs-sa tu-lee ai-na hy-vin hil-jaa. Ei se hau-ku niin-kaun kor-ra, ei-kä se lau-la niin-kaun huk-ko; sen vuok-si ei voi tie-tää sen tu-lo-a. Mut-ta pan-naan-pas kel-lo kis-san kau-laan, niin kyl-lä sit-te kau-tem-me sen tu-lon ja kyl-lä sit-te o-saam-me ol-la va-rual-lam-me.“

Näin ne päät-ti-vät, ja pää-tös o-li jo-kai-sen mie-les-tä e-ri-n-o-mai-sen vii-sas. Seu-ra-si kui-ten-kin han-ka-la sek-kä. Kain ei ku-kaan ha-lun-nut ri-pus-taa kel-lo-a kis-san kau-laan, näin jäi hy-vä kei-no huk-kaan.

Al-pu-a ha-te-mäs-sä.

Eräs äi-ti ker-too: „Sii-nä ta-los-sa, mis-sä a-suin, lait-toi-wot po-jat an-sa-lau-to-ja pit-tu sin-nuil-le. Kun sit-te muu-ta-ma-na päi-wä-nä tart-tui sii-hen sin-tu, pää-sin sen ir-ti, ja toi-set sin-nut nä-ti-wät sen.“

„La-pah-tui sit-te muu-ta-man päi-wän pe-räs-lä, et-tä at-tu-na-ni ul-to-reu-nal-le il-mes-tyi u-sei-tä pie-ni-ä sin-tu-ja, jot-ka sur-ke-äs-ti pui-pit-ti-wät. Me-nin u-los ja näin, et-tä kol-me sin-tua o-si taas an-sa-lau-das-sa kiin-ni. Wa-pa-u-tin ne tie-ty-s-ti he-ti, ja at-tu-nas-sa ol-leet sin-nut len-si-wät tä-män näh-ty-ään i-loi-fes-ti wi-fer-re-lsen met-sään.“

Lap-si ai-na tä-hän as-ti
 Har-joit-te-li ah-ke-ras-ti.
 Nyt jo tun-tee kir-jai-met,
 Pie-net, i-sot aak-ko-set,
 Ta-vut, sa-nat ko-koon saa-pi,
 Ni-men-sä jo kir-joit-taa-pi,
 Se-kä pal-jon muu-ta-kin
 I-loks' i-sän, äi-din-kin.
 Ta-pa uus' nyt al-je-taan:

Käy-dään suo-raan lu-ke-maan,
 Sa-nat sel-vään lau-su-taan,
 Lau-seet lop-puun lu-e-taan,
 Pil-kut, pis-teet huo-ma-ten,
 Luon-te-vuu-teen pyr-ki-on;
 Sa-mal-la myös tuu-mi-taan,
 Mi-tä lau-seess' sa-no-taan,
 Jott' ois kaik-ki ta-jut-tu-na,
 O-piks', hyö-dyks' luettuna.

Isä ja äiti.

Näin ajattelee hyvä lapsi:

Minä olen vielä pieni. Minä olen avuton. Isältä ja äidiltä saan minä kodin. Heiltä saan hoidon, ruokaa ja vaatteita. He ovat minun vanhempani. Jos minulla ei olisi isää ja äitiä, saisinpa monasti nähdä nälkää ja vilua. He rakastavat minua suuresti. Monasti on äiti kantanut minua käsivarrellaan. Usein on hän minua kädestä taluttanut. Monasti olen istunut isän polvella. He lohduttavat minua, kun itken. He antavat minulle, mitä tarvitsen. He ohjaavat ja neuvovat minua kaikessa. He puhuvat minulle Jumalasta, taivaallisesta isästä. He puhuvat minulle Jeesuksesta, lasten ystävästä.

Miten voin minä kiittää heitä kaikesta? Tahdon olla tottelevainen, nöyrä ja ahkera. Tahdon olla hyvä veljiä ja sisia kohtaan. Tahdon olla hyvä ja ystävällinen kaikille. Pahoja sanoja tahdon aina karttaa. Niin voin olla kiitollinen isälle ja äidille.

Pieni piirustaja.

Nytpä tahdon piirustaa
 monta kuvaa ihanaa.

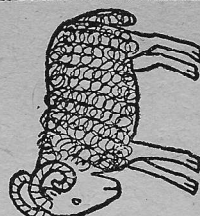
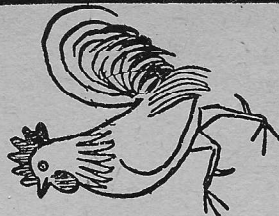
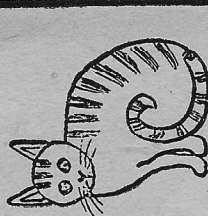
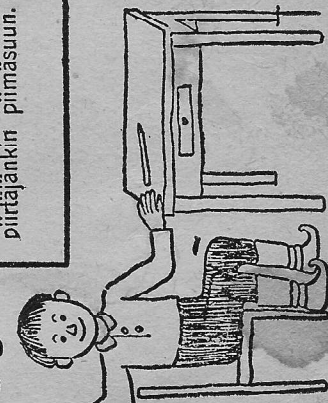
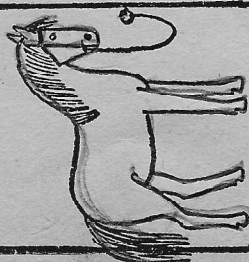
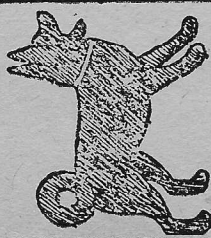
Tässä Musii Baukkunen,
 tuossa Mirri Naukunen.

Vielä kukko Kiekunen
 kuvatahan vierehen.

Täällä on hepo Hirrukka
 tuolla hätkä Ammula.

Siinä porsas Possunen
 sekä pässi Puskunen.

Näet kera kaiken muun
 piirtäjänkin piimäsuun.

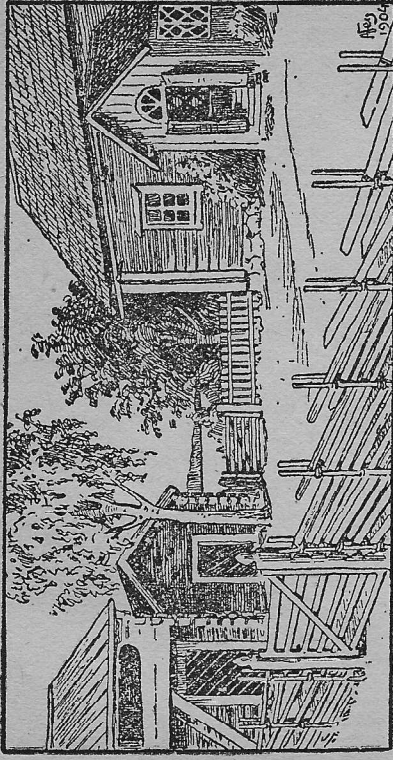

Lapfen laulu.

1. Lappi olen laulavainen,
Pieni, vielä voimaton,
Huntusta halavainen,
Suilemellen huoleton.
2. Wandempien varjelen
Armas, vietän ainoa;
Suurempien suojelen,
Olen ivalla iatuoja.
3. Minä isähän avoimena
Äidin helman huojan;
Min polven istuimena
Sunnun minä turvaajan.
4. Eipä äidin rakkautta
Wainottoan voi wäpöntää,
Min hyvän hartautta
Eon huolet hämittä.
5. Kello taiffo kästeminen
Armas, empi äitiä,
Opin, naimon ottaminen
Suobikempi itäitä.
6. Siis on lyhyt nuoruudessa
Sätti hyvit huulemaan,
Wanhemmille wanhuuksesi
Wielä arvo antamaan.

Mikä se on?

- On paikka pieni mulla,
Se on niin herttainen.
On hauska sinne tulla
Ja hyvä ollaksen.
- Se on kuin koti pieni,
Niin lämmin, mukava,
Ja sinne käy mun tieni,
Jos missä kuljen ma.
- Se on kuin linnun pesä,
Niin tyyni, suojaista;
Jos talvi on tai kesä,
Siell' ain' on turvassa.
- Mik' on, nyt virkan sulle,
Tuo paikka verraton,
Jok' on niin kallis mulle:
Se — äidin syli on.

Koti.

Minulla on pieni koti, jota rakastan enemmän kuin mitään muuta paikkaa maan päällä. Isäni taloa en saata milloinkaan unhoittaa. Siellä olen kotona, siellä parhaiten viihtynyt. Enköpä tuntisi tietä ja veräjätä? Enköpä taloa ja tupaa muistaisi? Kaikki on siellä perin tuttua minulle. Näitä portaita olen niin monasti astunut. Tämän oven olen niin monasti avannut. Ikkunasta olen pihalle katsellut. Takkavalkkean loisteessa olen lämmitellyt. Pöydässä olen minä syönyt. Vuoteessa olen maannut. Jokaisen istuimen tunnen, jokaisen kiven ja polun. Siellä en eksyisi, en yön pimeydessäkään.

Usein olin mukana, kun hevosia käivolla juotettiin. Usein saatoin lehmäämme laitumelle. Usein Mustille narroin, kun se oravata haukkui. Muistan vielä pihlajan, marjoista punertavana, ja koivun, jossa leppäkerttu tavan takaa lauloi. Kesällä olen aholla mansikoita poiminut. Talvella olen siellä mäkeä laskenut. Silloinpa iloa oli, kun järvestä suli jää ja pääsimme veneellä soutelemaan. Syksyllä taas kuin lintuset lentäen kiihimme eteenpäin kirikkaalla jäällä. Kaikki näyttävät niin tuttavallisesti hymyilevän kohtaani.

Vähäpää siitä, onko kotini ollut rikas tai köyhä. Olen siellä onnellisena elänyt. Siellä on ollut lämmin ja hyvä olla. Vaatetta ja ruokaa, hoitoa ja rakkautta olen siellä saanut. Siellä olen lapsesta asti kasvanut. Siellä on isäni työtä tehnyt, siellä on äitini minulle kauniita laulujaan laulanut.

Tiedän paikan auranan,
Rauhallisen, ihanan,
Joss' on olo onnekas,
Elo tyyni, suojakas.

Sepä kofikulta on,
Koti kallis, verraton,
Eipä paikkaa olekkaan
Kodin vertaa ollenkaan.

Kun ma kerran suureks' saan,
Joudun maailman pauhinaan,
Silloin aina etsin sun,
Rauhan majon kaidaitun.

Siell' on isä rakkahin,
Siellä äiti armahin,
Siellä siskot, veikokset,
tiemurinnat iloiset.

Suojaa, Herra, kofini,
Anna sille armosi,
Anna olla enkelein
Vertiana kodillein.

Hyvää yötä nukkeni!

Loppuu voimat sulta,
oma nukke kulta.

Onkin kohta yö,
päättäkäämme työ.

Kasvot pesemässä
käydään, sitten tässä

Pikku vuoteella
hausk' on nukkua.

Nukku-Matti kulkee,
pian silmät sulkee.

Nuku hyvästi,
pikku nukkeni!

1964

1964

Hunajanhaku.

Kettu, joka aina kutsui karhua eno'sseen, houbutteli kar-
hun semmoisen puun luokse, jota oli koetettu waajalla hal-
kaista. „Suustkas eno,“ sanoi kettu, „tuolla puun halkea-
masa on makeda hunajaa.“ Mesikämmen rupefi sitä sieltä kävä-
rillään kaimelamaan. Samassa kettu sieppasi waajat pois,
ja karhun kätätä jäi halkaamaan kiinni. „Mitäs hunaja
maistuu?“ kysyi kettu. Hammissaan näytti karhu kaitin woi-
minja kätätään itii puun raosta, mutta nahka silloin mal-
jastikin siitä itti. Samassa huppäsi kettu korkealle kivele ja
iitii nauraen iiffui: „Welasta kai enolta firtaata wiettiin.“

Ketun kujeita.

Kun korppi oli löytänyt lihapalan, lensi se hongan oksalle sitä syömään. Viekas kettu, joka sen heti huomasi, juoksi samassa hongan juurelle. Kettu sanoi: »Laulappa taas vähäsen, että tintani riemastuisi! Kun sinun äänesi joskus kuulen, silloin oikein sydämeni sykkii! Vaan jos et laula, niin murhe mieleni murtaa.»

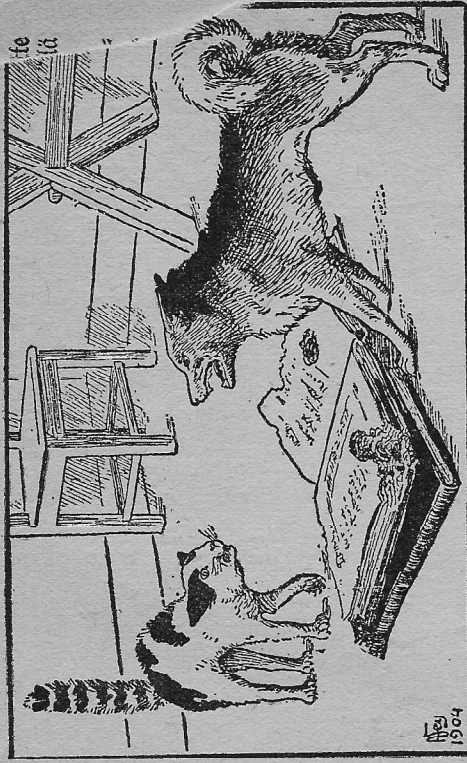
Silloin korppi luuli, ettei se häntä suotta aikojaan kiitele ja pyytele, ja se alkoi räähkä niin, että metsä kaikui. Vaan kun korppi sillä tavoin lauloi, niin putosi lihapala sen suusta. Kettu sai nyt vuorostaan lihan, jota se oli pyytänytkin. Mutta korpille sanoi kettu: »Lakkaa nyt jo laulamasta, sillä minoin roukkuaminen ei mahtane ketään hurvitaa!»

Rehellinen poika.

Olli löysi maantieltä rahakakkaron, joka sisälsi useita kymmeniä markkoja. Sen hän vei heti pappilaan ja pyysi, että pappi ilmoittaisi siitä kirkossa.

Vaan kun Risto sai sen kuulla, sanoi hän Ollille: »Jopa olit aika laulka, kun voit sellaisen rahan pappilaan! Ollisit toki pitänyt sen itse. Tähtä olisit ilmoittanut siitä minulle, niin olisimmé silti yhdessä ostaneet makeisia ja monia muuta hyvää kalua. Miksi veit sen papille, vaikkei kukaan nähnyt, että olit rahan löytänyt?»

Mutta Olli sanoi: »Kuinika olisin voinut pitää rahaa, joka ei ollut minun omani? Sitä en olisin ollut varas koko elämäni-ikäni, ja sen olisi Jumala aina tietänyt, ja minun olisi ollut hyvin pakko olla. Sentähden vein rahat papille.»

Pieni kansansatu.

Koira ja kissa ostivat yhteisen talon. Talonkirjat tehtiin myös niinkuin tavallista on. Kissa sai emännyyden toimen ja myöskin talonkirjat. Koira alkoi puuhailla isäntänä talossa. Hyvässä sovussa elivät emäntä ja isäntä keskenään, kunnes kummallinen taupaus tuotti toran ja riidan taloon. Emäntä ei ollut osannut hoitaa ja säilyttää niitä talonkirjoja pikku vihollisilta — hiiriltä. Ne olivat nakerrelleet terävillä hampaillansa talonkirjoihin suuria läpiä. Siitä suuttui kissa hiiriin ja koira kissaan. Aina siitä asti on koiran ja kissan välillä ollut vähä- ja väino. Samasta syystä vaanii kissa myös hiiriä.

Pojalleni.

Sun elos olkoon,
Niin toivoon sulle,
kuin linnunpojan
Suvi-aamun tullen.

Kun herätessä
Tuli päiväyt luokse,
Ja ilman valtas
Niin vieno tuokse,

Kun laulut helkkyi
Niin joka puolin,
Ja siskot lempi
Niin hellin huolin,

Vaan lennä siinäkin
Linnun lailla,
Ja siivet harjoita
Kaukomailla.

Kun taivas näytti
Niin loistavalta,
Ja siipi tuntui
Niin kantavalta;

Ja niinkuin sitten,
Kun kesää kesti,
Se ylös lensi
Niin tulisesti,

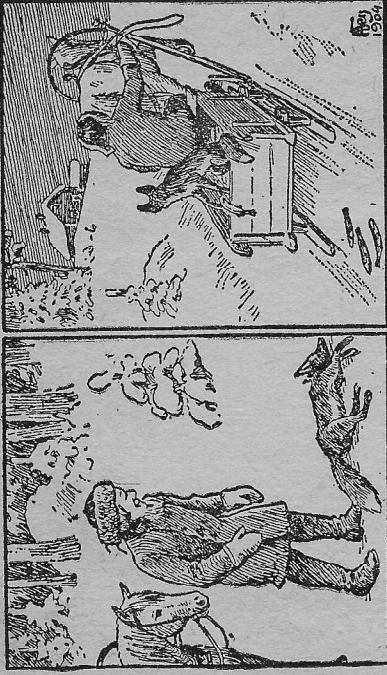
Niin siekin, lapsi,
Kun taivas siintää,
Et unelmias
Saa maahan kiintää,

Kotipaikkani.

Korkkalla kummahdalla oli mökki soma,
Pieni sulo synnympaikka, koti armas oma.
Mökin pellon pientarilla kasvoi mesimarjat,
Lehdikossa linnut lauloi, kullit kylän harjat.

Kotilammen lainehia purret pienet sousi,
Alta kirkkaan veden kaloon sinisaari nousi.
Sinisaaren rantamalla kasvoi kvaaset norjat,
Niissä kukkivat kullakädet, soitti linnut sorjat.

Kullakäen kukkussa oma, kaunis korttiä,
Onnen päivän paistaessa lapsi mieheks' varthiä.

Ketun kolttonen.

Olipa kerran ukko, joka veti talvella rahenuotaa ja sai vakallisen kaloja. Tuosta ukko kovin ihastui. Kalat nosti hän rekeensä ja lähti sitte tyytyväisenä kotia kohden ajamaan. Ja matkallaan hän vielä laulelikin muun lystin lisäksi.

»Mutta mikäs ihme tuolla tiellä makaa!» huudahti hän hämmästyneenä. »Totta totisesti on se kuollut kettu! Kiitos vaan, kettukulta, kauniista turkistasi, joka sattui minulle juuri parhaaseen aikaan!» Ja näin sanoen nosti hän ketun kuormaansa perälle, mutta itse hän asettui etupuolelle hevosta ohjaamaan.

Vaan eipä se ilkeä veitikka kuollut ollutkaan. Sillä oli vaan onat metkunsä mielessään.

Ukon huomaamatta viskeli sitte kettu jok'ainoan kalan vakausta tielle. Vihdoim hyppäsi se itse perässä, ja silloin oli sillä heittäöllä hauskaa. Ryhtyi sitte kaloja kokoilemaan. Toiset se söi heti suuhunsa, toiset säästi huomiseksi. Sellaista elämää ei kettu ollut saanut pitkään alkaen viettä.

Ukko saapui sitte kotipihaan, ja eukko tuli jo häntä vastaan. »Missä olet niin kauan kauan viipynyt, ukkoseni?» kysyi eukko uteliaana. »Eliähän nyt ole milläikään, eukkoseni!» sanoi ukko merkitsevästi. »Nyt vietetään kerrankin hauska hetki. Pane heti pata tulelle; täällä on vakallinen kaloja!»

»Onko tosiaankin, ukkoseni?» kysyi eukko ihmeissään.
»Onpa tietenkin,» vastasi ukko voitonvarmana. »Ja onpa täällä vielä komea kettukin, jonka tieltä kuolleenä löysin.»

Eukko tuli reelle katsomaan. »Johan sinä hullufielet,»
anoi hän ukolle. »Eihän täällä näy yhtään kalaa; sitä vä-
hemmin on täällä kettua!»

Ukkoa hävetti hovin. Sitten hän sanoi: »Näen nyt kyllä
isekin, että ilkeä kettu on tehnyt minulle aika koltosen!»

Karhun kalapöyhynni.

Kettu, joka oli syönyt kylläseen ufolta amastamia kaloja, istui
nyt tytyvänsenä mesjän rinteesä, suurt kalafiso vielä vierellään.
Samalla saapui siihen metsästä karhu.

»Hyvää päivää, serkku kulta!» janoi karhu.

»Päivää, päivää, kummikulta!» vastasi kettu.

Karhu: »Mutta mistä ihmeestä olet saanut noin paljon kaloja?»

Kettu: »Olen ne onkinut järvestä.»

Karhu: »Sepä oli oiva jaalis. Waan eikö olisi hyvää ja
opettaihi minuaikin onkimaan?»

Kettu: »Oivan kernaasit, kummikulta.»

Karhu: »No miten se voisi löydä päinsä, serkku hyvää?»

Kettu: »Een ainoastaan sunulle ystän, kummikulta, faron. Ja
se on worfin vintertäinen keino. Kun on paljon kulluvia taimaalla,
mene silloin jäälle ja pistä häntäsi avantoon. Joku siinä sitten hyljää
aamun asti. Ja kun sitten vedät häntäsi plös, niin on joka kar-
pasja kala kiinni. Sillä tarvoim minä olen kalaisja pyyhnyt.»

Karhu: »Kiitos, serkku! Olipa se oiva neuvo.»

Kettu: »Otkoon onneksi, kummi hyvää!»

Samana iltana oli paljon kulluvia taimaalla, ja karhu, joka
tuntui kettun neuvon, kinnosti heti jäälle. Siellä istuutui hän hänti-
neen avantoon. Mutta jontkun ajan kuluttua tunsi karhu, juuri kuin
joku olisi hänen häntäänsä puristanut. Karhun mieli kävi iloiseksi.

»Hyvä on,» ajatteli hän, »nyt siellä jo kalat alkavat tarttua. Es-
tampa nyt hywin hyljää, niin sitä parempi on aamulla saaliini.»

Ja niin hän istuikin aamun saatta. Mutta avanto oli jää-
tynyt paksuun jäähän, ja karhu häntä tarttunut siihen auttamatto-
man lujan. Widdoicin alkoi karhua kuitenkin pitästyttää. »Wimban
jo lopettaa onkumiseni ja vetää saaliini plös,» ajatteli hän. Ja niin
hän koetti telhättä, mutta se ei mitentään onnistunut. Häntä oli
jäätynyt riipi lujaan, ettei karhu voinut poikataa kirkkasta.

Kettu, joka nyt oli parhallaan aamukävelylsä, huomasi karhun
hankalan tilan. Mutta sen sijaan, että olisi tullut karhua auttamaan,

riensi hän vihaan ja kiipesi tuman katolle. Sieltä huusi hän sitte
jantutorven kautta tupaan: »Cuffo hyvä, mene nyt pian jäälle, sillä
karhu istuu häntineen avannosajä, josta vedetä noudat!»

Cuffo, joka parhaallaan kinnosti wotta, juoksi heti forento kä-
desä avannolle ja janoi: »Karhu heittiä, mitä wiihainta se on ole-
winaan? Sepä minä sunille opetan parempia tapoja!» Ja näin
janoen huusi hän karhua forennulla sen nimitä jähjot.

Karhu oli aivan epätuovoon joutumaisillaan. Pornisaen wih-
doim wiiimeleikkin woiwansa onnistui hänen wiiimeikkin wapanuta epä-
mielusesta ajemastaan. Mutta se tapohui siten, että hänen häntänsä
kätkesi juurta wiihosen avantoon. — Sitä päiväästä saatta owattin
kätkki karhut olleet häntäittömiä.

Mutta silläaika, kun eukko karhua awannolla vietsi, juoksi kettu
tupaan ja kaatoi kinnun sekä sji kaitten kerman juuhunsa.

Mutta tällaitten koltostenja takia meneitti kettu wiihdoim kätkki
ystäväänsä, että häntä ole sitä päiväästä saatta kukaan uskonut.

»Käypi viisaskin vipuhun«.

Koira ja kukko lähtivät kerran yhdessä matkustelemaan. Vaan kun ne
eräänä iltana eivät ehtineekään ihmis-asin nolle yöksi, tyyhyi niiden yöpyjä
metsään. Koira tunkeutui kaatuneen puun onteloon, ja kukko hongan oksalle
lensi. Makkailivat sinä siten ja aamua odottelivat.

Kun sitten aamu valkeni, alkoi kukko laulella ja matkatoveriaan herä-
tellä. Mutta laulun kuuli kettu, jonka pesä oli aivan lähellä. Kettu saapui
heti paikalle, sillä se toivoi kukosta oivalista aamiaista itselleen. Vaan kun
sitte näki, että kukko olihin ylhäällä puussa, niin turvautui heti viekkauteen.
»Hyvää huomenta, serkku kulta!» hausi se kukolle herttaisella äänellä. »Mit-
toin olet tänne saapunut? Onpa siitä aikaa, kun olemme toisemme tavanneet.
Ja tokko olet vielä emelivinkkään? Jos tahdot olla hyvä ja lähtecä meille, niin
tarjoon sulle ystinkertaisen aamiaisen. Ole hyvä ja tule mukaan!»

Vaan kun kukko tiesi arnestään kettun kujeet, ei se laskenut alas
ylhäältä asemaltaan. Sunoihan vaan sieltä oksaltaan: »Jos tosiaankin olet
sulkaitseni, niin syöppä mieltellenikin kenessäsi aamiaista. Mutta minulta on
myös matkatoveri, jonka soisin saavan seurata meitä. Eikö olisi niin hyvä,
että pyydyisit sitäkin karsassamme ruualle?»

Kettu: »Toteysi. Mutta missä se sille on?»

Kukko: »Se nalkuu tuolla hongan ontelossa, väsyntä kun on matkan
wainoista. Mutta tulkittavasti se herää pian, kun vaan vähäisen heikkaset.»

Kehto: „Aivan kernaasti, serkkä tyttö! Älä sinä vaan sieltä alas la-
keuta, niin pääsemme sitä pikemmin matkalle“. Ja niin sanoen juoksi kehto
aitaan hongan aukolle. Mutta koira, joka oli valheilla ja kuuli kehon maha-
tusen, hyppäsi samalla vöjään niskaan, ja silloin oli, viisasikin vivissa“.

Hankala seikka.

Miehen oli vietävä susi, vuohi ja kaalivakka joen toiselle puolelle. Mutta veneensä oli niin pieni, että yhden näistä kolmesta vaan saattoi kerrallaan viedä. Seurasi sen vuoksi hankala seikka. Sillä jos ottaisi ensiksi esim. suden, niin vuohi sillä aikaa söisi kaalit. Vuohen kyllä voisi ensiksi viedä joen yli, kun susi ei syö kaaleja. Mutta minkäs sitte veisi? Sudenko? Ohoh! Silloinhan se heti olisi vuohen niskassa, kun menisi kaaleja noutamaan. Jos taas kaalit veisi, niin vuohi pistäisi ne suden hakuakana poskeensa. Todellakin hankala seikka!

Mies ruopasi vanhan tavan mukaan korvallistaan, ja sitte hänelle seikka selveni. Ensinnä vei hän vuohen. Silloin jäi susi kaalien luo eikä niihin tietenkään koskenut. Toisella kerralla vei hän kaalit, mutta toi vuohen tullessaan takaisin. Kolmannella kerralla vei hän suden, jolle eivät kaalit kelpaa. Ja viimeksi haki hän vuohen, joten koko toimi oli onnellisesti suoritettu.

Ajattelavaa.

1. Älä puhu mitään, jota et tähtoisä antaa Jumalan kuulla!
2. Älä tee mitään, jota et tähtoisä antaa Jumalan nähdä!
3. Älä kirjoita mitään, jota et tähtoisä antaa Jumalan lukea!
4. Älä lue mitään kirjaa, jota et tähtoisä Jumalalle näyttäisi!
5. Älä mene mihinkään, johon et päästäisi Jumalaa kanssasi!
6. Sillä jos laulet voinasi Jumalalta jotakin salata, niin peität isesi su-
kasi.

Mikä vuoden-aika on parhain?

Oli talvi, ja pieni Kalle teki joulunäköisen lumi-aton. Siitä hän riemästui niin, että huudahti: „Doi, jospa olisi aina vaan talvi! Talvi on kaikista hauskin vuoden-aika, jolloin kun saa myös-
kin lausua ja lastea nähdä“. — Kun iä tämän kuuli, merkitsi hän sen tuskittajansa.

Kuului sitte talvi, ja tuli kevät. Puutarhasia näiti Kalle pal-
jot kaunista kukkia, jotka tuoksuvat huloisesti. Siellä myöskin linnut
kaunista lauluaan timentelivät. Silloin kysyi iä: „Tiedätkö, mikä
vuoden-aika se on, jota meille pitkä raimen perästä tällaista haus-
kainta tuottaa?“ — „Tiedän“, huusi Kalle innoissaan, „se on kevät.
Kuin-ka hauskaa olla-kaan, jos meillä aina vaan olisi kevät!“ — Sii
merkitsi tämänkin tuskittajansa.

Tulipa sitte kevä. Silloin sai Kalle juoda nuorta maitoa, syödä
manifolia, uida ja juofennella aina vaan paljasjaloin. Kaikki oli
silloin tarmottoman hauskaa, yffinpä valoisat kelauset yötiin. „Ei-
kö ole todella kaunis?“ kysyi iä. „En se!“ vastasi Kalle. „Mitä-
mällä ei olekaan aina vaan kevä!“ — Tämänkin merkitsi iä
kirjaansa.

Kesän perästä saapui syhy. Puutarhan puiden lehdet kyllä
kellastuivat, mutta oikat riippuivat sen sijaan hedelmiä täynnä. Tämä
oli erinomainen aika Kallelle, sillä hän piti kovin paljon hedelmistä.
Mutta iä sanoi: „Tämä ruujas hedelmän aika on kosta oli, ja kylmä
talvi siirtyy taas pian sen sijalle“. Kalle huudahti: „Mitin se on,
voi, kun kestäisi aina vaan syhyä!“

Sii K. i: „Halaitko todella-kin aina vaan syhyyn olevan?“
Kalle vastasi: „Sydämestäni; sillä mitäpä muu vuoden-aika
olisi tämän veroinen!“

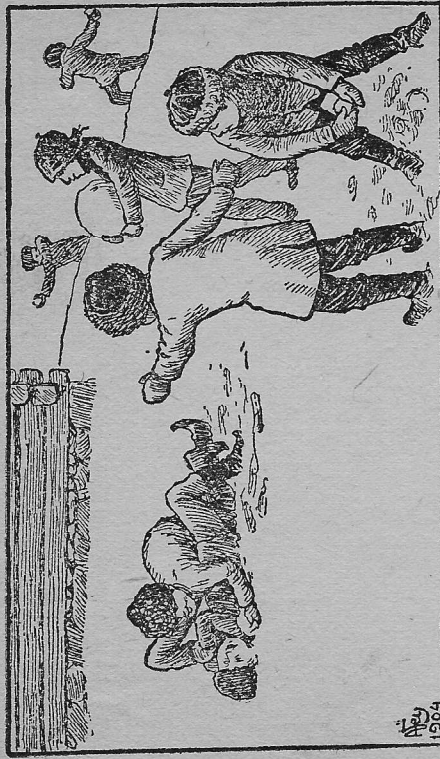
Silloin otti iä tuskittajansa ja näytti sitä Kallele. Sitte kysyi
„Mitä-ko, kenen toivomuksia nämä ovat?“

„Mitä-kin“, vastasi Kalle heman hämillään.

„Ne ovat eniten-kin toivomuksia“, sanoi iä. „Tarkvella toimoti
iä talvea, keväällä kevättä, keuhalla keuhaa ja syhyllä syhyä. Saap-
pes nyt, mikä näistä vuoden-aikoista on todella paras!“

Kalle kävi yhä enemmän hämillään. Nibhoiti joi hän kuitenkin
sanoutuksi: „Ne taitavat olla kaikki yhtä hyviä“.

„Niin ne ovat-kin“, myönnutti iä. „Kallakin vuoden-aikalla on
oma etunsa, hyvytytensä ja viehätyksensä“.

Lumisilla.

Voi, kun nyt on lumi nuoskaa!
 Joutukaa jo, lapset, nuoskaa!
 Viinö, Armas, Veikko, Ville,
 Tulkaa, tulkaa lumisille! —
 Katsokaa, kun mäni viskaan
 Täällä lunta Vienon niskaan,
 Heitin ison lumipallon
 Niinkuin hypän miehen kallon!
 Ville, Ville, etkö paiskaa
 Tuota mokomata laiskaa,
 Joka seisoo aina tuolta
 Toisten lasten takapuolla! —
 Äh, säikös aika pallin! —
 Nyt se kaatui meidän mallin! —
 Voi sun ihme — huh-huh-huu,
 Kun on lunta täynnä sun! —
 Älä itke, ole vait,
 Tyydy siihen, minkä sait!
 Täällä ei saa laiskakaan
 Seista arvan alallaan. —
 Van kun kädet kohmeeseen
 Käyvät, lähtään huoneeseen.
 Kukaan ei saa nakata.
 Nyt on aika takata.

Lumi.

Talvella toisinaan näytää, ikäänkuin tammaan tähdeltä puroasti
 meille höyhentiä. Mitä se on? Se on lunta, jota pakkasen puhu-
 riipotit valmistaa pilvisiä, sekä heittelee sitte tänne maahan.

Lapsit warffinin iloitsevat lunnen tulosta, sillä silloin alkaa
 mäenlasku y. m. hupainen toiminta. Silloin saavat he olla lumi-
 silla ja rakentaa kaimittia lumitunnoja, sekä tehdä komeita lumi-ukkoja.
 Yheltä Heikki teki kerran niin suuren lumi-ukon, että hänen täytyi tika-
 puiden avulla ajattaa sen suuri unsta nenä sekä pyöreät perunasil-
 mät paitsiiseen. Miesän asemesta antoi hän sille leivään väteen ja
 fässi sillä pitää puoltaan. Waan epä siltä ukko jatsanut tammaan
 itseään puoluista. Muutamain päivän perästä tuli suvinen ilma,
 ja silloin pehmeni lumi-ukko niin, etei jäänyt kuin vähäinen hyyh-
 mätsä jälle.

Mitä tuo?

Sano, mitä Pohjolaan
 Kevät tuopi tullessaan! —
 Nappuja,
 Kukkia,
 Michelisata tuoksua.
 Sano, mitä kesä, tuo
 Suomen suloin aika, suo! —
 Makeita
 Marjoja,
 Noita lasten herkkuja.

Entäs syys kun ennättää,
 Mitä tuopi synkkä sää? —
 Upeita
 Viljoja,
 Omenoita, peruja.

Sano, mitä talvella
 Ompi meille tarjota!
 Suksia,
 Kelkkoja
 Sekä lumi-ukkoja.

Keväällä.

Oi, kuin kirkas aurinko
 Paisteleepi meille jo!
 Lehti puuhun puhkeaa,
 Aallo rantaan loiskuttaa.
 Tuuli vieno subisee,
 Lero puussa laulee;
 Lapsit tuolla lehdossa
 Kivan pöimii kukkia.

Suomen kesä.

Suloinen on Suomen kesä. Kaikki ihmiset siitä paljon pitävät, mutta erittäinkin lapset kesän tulosta iloitsevat. Eläimetkin tuntevat sen sulouden. Katso silloin Jumalan ihanaa taivasta! Se on kuin mikähän lämmin ja valoinen meri. Katso metsää, peltoa ja niittyä, kuinka ne silloin vilhannoivat! Katso kedon kukkasia, miten viattoman kauneina ne silloin kukkositavat! Kuule lintuun laulua, kuule karjan kelloin kalkatusta! Tuo kaikki ja vielä paljon muuta tekee kesämme kauniksi. Se saattaa sydämemme ilosta sykkimään, se nostaa kiitollisuutemme Korkeinta kohtaan.

Mutta millaista on lasten kesäinen elämä? Se on kuin perhosten pyrinää. Se on nurmella nuokkumista, se on kukkain keskellä kummertamista, se on rannan laineissa loiskumista ja se on vielä paljon muuta, jota ei osaa kielin kertoakaan.

Metsäkiikulla.

*Lapset ne juoksevat pientareen laittaa,
Rientäen metsähän polkua kaitaa
Leikkää lyömään,
Marjoja syömään.
Vileät lehdet ne leikkihin vuottaa,
Mättähät Metsolan marjoja tuoittaa.*

*Koivutpa vieressä musiikkamättään
Oksia oikovat niin kuni kättään.
Pienoiset näyttää
Tuhtovan täyttää
Koivujen toivon, kun oksat he sitoo
Vitsalla yhtehen, kääkäksi nitoo.*

*Laulaen, riemuiten pienoiset kiikkua,
Vahteeksi mustikkamättäissä liikkua,
Leikkää lyövät,
Marjoja syöväät.
Lasten laulu kun raittoisa raikuu,
Riemua kummut, konnahtat karkuu.)*

Laurinko ja tuuli.

Laurinko ja tuuli kiihtelivät kerran keskenään, kumpi heistä olisi voimakkaimpi. Vaan kun ei väitösfiestä muutoin toiffua tullut, niin päättivät he viisdoim koettaa voimiaan. Maanitella näkivät he miehen maifustavan, ja tuuli ehävi sanomaan: „Katsohan waan, kun minä wäpähen puhallan, niin laan häneltä heti hatun ryöstettyfi; sinä et sitä mitenkään saifi.“ Sa tuuli puhalsi, puhalsipa oiksin monta-kertaa, mutta mies painoi waan hattunsa lujempaan. Tuuli suuttui, raivostui ja riehui, jeta muuttui lopulta myrskyfi. Mutta mies piteli kädellään hattuaan ja meni niin waan matkansa. Sa-niin sai tuuli huomata, ettei hän mitenkään voinut saada mieheltä hattua.

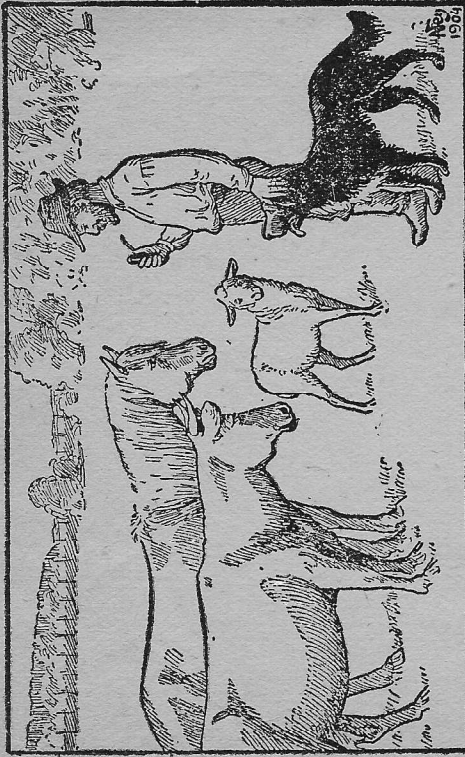
Katiffea tätä katiffi aurinko pilven alta. Kun sitte tuuli oli alettunut, astui aurinko kainosti esille ja lämmitti matkustajaa. Miehen mieli tuli iloiffi. „Huh, huh, ompas nyt lämmin ja kaunis ilma!“ Janoi hän ja otti hatun pois pästään.

„Katsoppas nyt!“ Janoi aurinko wihaiselle tuulelle. „Etkö huomaa, että hywällä lae enemmän aikaan kuin pahalla.“

Pikku Lauri.

*Maailma on laava,
Pikku, pikku Lauri!
Siin' on monta loukkoa,
Pikku, pikku Lauri!*

*Tiet on sinä mutkaiset,
Pikku, pikku Lauri!
Katso, minkä valitset,
Pikku, pikku Lauri!*

Lehmä, hevonen, lammas ja koira.

Oli kerran lehmä, hevonen ja lammas laumella yhdessä, väitellen keskenänsä, kuka heistä ihmisille olisi hyödyllisin. Lehmä lausui: „hän saa minulta maitoa, munkasta juustoa ja rasvaista voita“. — Hevonen: „minä vedän isännän raskasta rekeä ja tuulen vauhdilla kannan ratsumiehen“. — Lammas taas: „minä kuljen paljaana ja alastonna, jotta isäntäni voisi käydä vaatetettuna“. — Siinä tuli koira heidän luoksensa. Mutta sitä katselivat ne nyreinä, aivan kuin olisi se aivan hyödytön eläin. Mutta isäntä tuli kohta perässä, kutsui koiraa ystävällisellä äänellä luoksensa, hyväili ja silitteli sitä. Kun lehmä ja sen kumppanit tämän näkivät, nurisivat ne, ja hevonen uskalsi kysyä: „miksi-käs näin teet, valtiaani? Emmekös me enemmän ansaitse rakkauttasi, kuin tuo hyödytön eläin?“

Mutta isäntä siveli vieläkin hempeämmin koiransa ja puhui: „Väärin ajattelette. Tämä urhoollinen ja uskollinen koira on pelastanut ainoan rakkaan poikani raivoisan tulvan vallasta. Mitenkäs koiran nyt unhottaisin?“

Lintu aikumosa.

Olipa kylmä talvinen päivä. Pieni lintu lenki metsiä karkaanlehtien tuolta ja suojaa isjelle. Mitänsä on istunut se aikuman karmille ja naputteli notalleen ruutuun itäänkin sanoaksen. „Mistäköhän, päästikää minut sille! Täällä on koviin kylmiä, eikä täällä löydä mitään syötävää. Maan jos lastette tupaan, niin tyydyin pienimpään orrempään.“

Sjä avasi aikuman ja lasit linnun sille. Tuomas sai se paljon hyvää, ja siellä ei ollut sillä mitään puutetta. Ja lapset pitivät erittäin paljon pienestä, harvinaisesta ystävästään.

Kun sitten kevät tuli ja puut kätivät hiirensouvalle, alkoi linnun mieli tehdä uros. Sjä avasi taas aikuman, ja lintu lenki iloisesti laulaen lähelleen metsään. Sinne ratensi se isänsä se ja isjerteli amusta iltaan lauffa.

Soutupa siite seurava talvi, ja jälleen istui taas sama lintu-nen aikumosa se ja naputteli ruutuun. Mutta nyt ei ollut hän enään ystävien, vaan oli hänellä useita tovereita. Ne olivat hänen kolan ajalla saamansa pojat, jotka hän oli nouut mukanaan. Lapset tulivat koviin iloihin. Ystävien avattiin toisten pienille vieraille, ja lapset sanoivat: „Meistä näyttää, miinkuin niillä olifi meille jotain fanottama.“

„Siinä se onsin“, janoi isä. „Jos ne voisivat puhua, niin sanoisivat ne varmasti näin: „Luottamus linnun luottamusta, ja rakkautta herättää rakkautta.“

Lintusen pyyntö.

*Kaule, annos leppäsiälä,
Ääntä linnun laulavon!
Sulle soiton riemeigoni,
Surujoni särkätän.*

*Leppeyttä, rakkautta
Anna aina kaikkien,
Silloin linnun laulavonkin
Laulaa sulle riemuiten.*

*Silloin istuu iirvallisna
Lintunenkin oksallaan,
Sinnua ei kaviimo silloin
Halein mullaan matokaan.*

*Suomeksi koon kasvot kerron,
Kaule ääntä pienien,
Auta, suojaa sorrettuja,
Hanki hoivaa heikoille!*

Kissa.

Kissa on vikkellä ja sievän näköinen eläin. Sillä on pyöreä pää ja solakka ruumis sekä hyvin pehmeä karva. Sitä pidetään kotieläimenä, koska se tappaa hiiriä. Kun silität sen selkää, hyrrää se hyvillä mielin. Pienenä ollessaan on se erittäin leikkisä ja soma liikkeissään. Täysikasvuisenakin on se vielä hyvin notkea kiipeämään ja tekemään pitkiä hyppyjä. Mutta varo kuitenkin leikkiesäsi sen kanssa. Sillä on hyvin terävät kynnet. Se voipi vetää ne kätköön varpaiden sisään, mutta ennenkuin aavistatkaan, saattaa se työntää ne ulos ja kynsäisiät käteesi pahoja naarmuja. Myös puree se terävillä hampaillaan. Sillä on vielä pedon luonto, vaikka se onkin kotieläin.

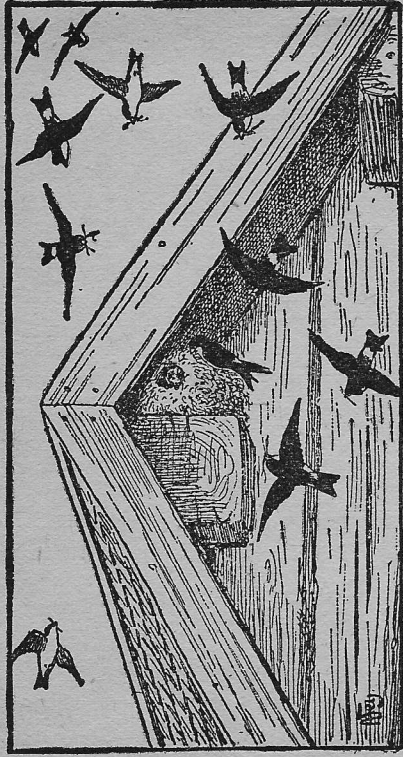
Eipä ole hauskaa nähdä sen kiduttavan pientä hiirtä, jonka se on saanut kynsänsä. Se todistaa kissalla olevan julman luonteen. Ja olenpa melkein itkenyt, kun olen nähty sen tappavan pieniä sieviä lintusia. Linturukka! Kun se pahaa aavistamatta lauleskelee puunoksalla tai räystäällä, hyökkää kissa sen niskaan ja tappaa sen surkealla tavalla. Eipä saata kissaa oikein kättää, niinkuin muita kotieläimiä. Mutta en kuitenkaan voi olla sitä hyväilemättä, kun se on niin sievän näköinen.

Antturin ketut.

Talollinen Antturi sai kerran kolme ketun poikaa ja hoiti niitä kauan aikaa elättikettuina. Suuriksi tultuansa tappoivat ne kaikki kyläkunnan kanat. Naapuritalon isäntä äkämystyi siitä ketuihin ja sanoi vimmoissaan: „kyllä minä näytän teille, kettulurjukset, mimmoiselta kanan liha maistuu.“ Niin sanottuaan otti hän pyssynsä ja meni vaanimaan Antturin kettuja. Suurin kettu tuli häntä tiellä vastaan rauhallisesti tallustellen. Mies pelästyi kovin, eikä tohtinutkaan ampua, kun kettu näytti hänen silmissänsä liian suurelta. Ketut pääsivät palkhästä ja naapurin isännän vainoominen oli siis turhaa.

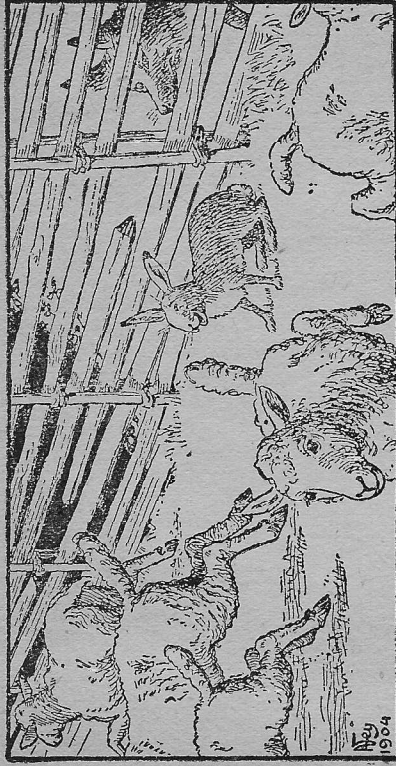

Pääskysket ja warpunen.

Kaikki pääskysketä oli lerran tehnyt pesänsä tallin päähän harjan alle. Rohka näkivät ne warpusen lentävän pesään. Ne kettivät ajaa sitä pois. Mutta warpunenpa ei lähtenyt kään, vaan puri niitä, kun sijalle yrittivät.

Poppi nähtiin kummia. Nämä kaikki pääskysketä kutsuivat ison joukon muita pääskysketä avuksensa. Kaikki nämä toivat suuskaan oisen hitusia ja sawea. Niillä alkoivat ne murrata pesän suuta umpeen. Pian se oisikin tehty. Warpunen warmaankin oisii sinne knollut näkkään, jos ei eräs armekas pöytä oisii sitä vielä pelastanut. Pääskysket saivat tosin pesänsä takaisin. Mutta siinä ne eivät enää menestyneet, vaan rafensivat iselleen toisalle uuden pesän.

Kettu ja jänis.

Kettu sanoi jänikselle: »Sinua, jüssikulta, ei kukaan pelkää.»

»Kaivakas moni sinua pelkää?» sanoi jänis ketulle.
»Minua pelkää moni ämmenkin,» jatkoi kettu.
»Kun minulla on näin pitkä häntä, niin luullaan minua helposti sudeksi, ja siitäkin syystä minua jo kamoksutaan. Vaan mistäs syystä sinua pelättäisiin?»

Silloin sanoi jänis: »Lyödään pois veto, niin tahdon näytellä, että on niitäkin, jotka minuaakin pelkäävät.»

Ja niin lyötiin veto. Ja sitten lähtivät naapurukset yhdessä kävelemään. Vaan kun olivat tulleet aitovierelle, jossa makasi lampaita, puulahtui jänis yhä äkkiä lammaslammaan. Silloin lampaat säikähtivät ja hypsivät mikä minnekin. Tämä oli jäniksestä erinomaista. Hyvillään siitä, että oli vedon voittanut, alkoi jänis nauraa. Ja se nauroi nim tavattomasti, että sen suu repesi ristiin.

Ja siitä päivästä pitkin ovat kaikki jänikset olleet ristsuuta.

Kodin laittaja.

Nytpä tahdon olla ma	Tallis' oiva hevonen
Pienen kodin laittaja:	Ranna auran etehen,
Seinät kun saan valmihiksi,	Deljä lehmää navetassa,
Toisen pään teen kammariksi,	Pieni porsas karsinassa,
Päähän toiseen pirttisen,	Lampahia vuoninzen
Sievän, hauskan, puhtaisen.	Määrällensä kymmenen.
Sitte vielä rakennan	Pellot kauniit, viljauat,
Tallin, aitan, navetan;	Niityt, nurmet ruohoisat,
Hyvä on olla myöskin sauna,	Paljon voimaa tehdä työtä
Jossa kylven lauantaina;	Sekä aina onni myötä —
Riihi metsän rinnassa,	Siiin' on kaikki toivehein,
Nuottakota rannassa.	Toista laulun tään mä tein.

Mitä Jumala on antanut ruumiilleni.

Mä silmää kirkas' olen saanut kaksi,
Kun niillä katson, tullen iloisaksi.
Luon silmäni mä Herran valohon,
Mä näen ilatähden taivahalla.
Ne Luojan toi' on. Tekons' hyvät on.

Ja kaksi korvaa ompi myöskin mulla.
Jumalan sanaa niillä saatan kuullo.
Mä äidin rukouksen kuulla voin,
Ja linnun laulun Luojan kunniaksi,
Ja isän neuvon. Tulen viisaammaksi,
Kun kaikki opin. Se mun palkintoin.

Suun saanut olen. Kielen myöskin, jolla
Mä ylistää voin Herraa laulelolla,
Mä sillä puhun, Sillä kysele,
Mit' en mä ymmärrä, ja rukoulen,
Mä suulla syön. Mä sillä naurakelen.
Suo Herrä, että hyvää puhelen!

Kaks' kättä mull' on. Vasen ompi toinen.)
Tall' oikealla paljon tehdä voinen.
Viis' sormea on mulla kädessään,
Rehelisesti teen mä niillä työtä.
Suo, Luoja, apus aina olla myötä,
Niin elän isänmaata hyödyttän.

Kaks' jalkaa mull' on. Sormia ne vailla,
Vaan verpaat niiss' on. Jaloil' aika lailla
Mä juoksen äidin luo, kun kutsuu hän.
Kun isä käskee pois, niin lähten miellä.
Suo, Luoja, käydä oikealla tiellä,
Niin esten vakahasti elämään.

Myös sydän pien' on mulla kasvanunna.
Viel' ei sit' ole murheet murtanunna.
Kädellä tunnen kuin se riemuitsee.
Suo, Luoja, terveyttä ruumiilleni!
Sylkevältä hyvälle suo sydämeni,
Niin siunauksin mua seuraile

Jouluna.

Ne istuvat vanhukset suo-
jassaan
— Luminiutehet ulkona len-
tää —
Ne haastavat menneitä miis-
tojaan,
Sanat lempeät huuliille entää.
Ja katse on kaunis ja läm-
pöinen
Kuin laskevan päivyen.

On joului, ja vanhukset var-
toivat
Kofiin lapsia hämyssä aaton.
He sytytti tulet jo kirkkahat,
Nekin kutsuu luo emon ja
taaton —
Ja reki se luistaa ja kulku-
set soi
Ja metsä se unelmoi.

On vanhukset keskellä nuo-
rien
Illohiteessa jouluisen illan,
Ja hellitys ja rakkaus hert-
taisen
Luopi stielusta stieluhun sillan,
Ja kotoista riemua, rauhaa tuo
Ja joulua mieleihin luo. —

Mut kuusonen kaunis se
tuoksuaa
Valoloihostossa kummiaks' Her-
ran
Se kertoopi ihmettä ihanaa,
Kuin ka taivahan ruhtinas
Maan jättäen loistavan, yl-
häisen
Tuf avuksi ihmisten.

Ja onpa kuin sydän se laa-
jeten
Maiden ylhäisten tajuisi kieltä
Ja onpa kuin poveitten ih-
misen
Seimen lapsosen tulisi mieltä,
Mi auttaa ja lempii ja an-
teeks' suo
Ja riemua, rauhaa luo.

* * *

Ne laulavat lapsoset ympäri
kuusen,
Niin heleinä äänät soi.
Ja laulu ja kuusen vilpoisa
tuoksu
Ja jalkojen pienten hyppy ja
juoksu
Ne joulua tarinoi.

Ja kirkkaina silmät ne hy-
my ja loistaa,
Kuin tähdet ne säteilee.
On murehet maailman outo-
ja heille,
Kenties kun elon he ehtii
teille,
Niin silmänsä sumenee.

Mut lapsonen seimen, oi
varjele ettei
Myös sydän se sumenis,
Jos silmissä murheen kyy-
nelet päilyis,
Niin puhtaus tunnon suo että
säilyis,
Jos minnekkä tiensä veis,

Lasten joululaulu.

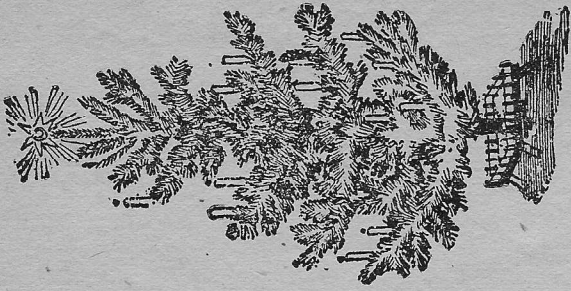
Soulupuu on rakennettu,
Soulu on jo ovello,
Mafefiä ripustettu
Dnvi kuusen öffillä.

Kuusen pienet kynttiläiset
Valaitsevat kauniisti,
Ympäriällä lapputaiset
Laulsevat hilositi.

Kiitos Sulle, Seesufemme,
Kallit Wapahojamme!
Kun Sä tulit weraafemme,
Paras joululohjamme.

Sullesjafi toit sä walon,
Lahjat riffaat, runsohat,
Mutuuden ja aureeks'annon,
Kaiitti taiwaan tawarat. —

Anna, Seesus, Hertes hymäin
Mädän ydämihünne
Wirtellä uskor walon!
Sinnaa, Seesus, joulumme!

Lasten virsi.

Mä nostan silmäni taivaaseen
Ja kädet ristihin liitän.
Sua, Herrä, ystävä lapsen,
Mä sydämeistäni kiitän.

Ah, ilois' on Sua ylistää,
Ja mielelläin mä sen teenkin;
Mä tiedän: et mua hylkää Sä,
Vaan katsot myös vähäiseenkän.

Oi kiitos kaikesta, mintä soi
Sun armos arnoista mulle,

Oi kiitos muustakin, jot' en voi
Mä tyystin lausua Sulle!

Mä olen taini Sun tarhaassa,
Ja varten taivasta luotu,
Sun isällisehen huomahas
Jo syntymästäni suotu.

Mua suojaa Sä, Isä arnoinen,
Sun henkes voimalla vielä,
Ja tieni johdata taivaaseen,
Hjaiseen elohon stellä.

Herran rukous.

Geelus opeffaa rukoisemaan:

Kerran sanoivat Geeluksen opeffustapset Geeluksele: Herro, opefa meitä rukoisemaan. Silloin Geelus sanoi heille: Sun te rukoisette, niin sanofaa näin:

Isä meidän, joka olet taiwaista!
Pyhitetty olkoon Sinan nimesi. Tulkoon
Sinan wallakuntasi. Tapahdukoon Sinan
tabloti maan päällä niinkuin taiwaassa.
Anna meille tänä päivänä jokapäiwäi-
nen leipämme. Ja anna anteekki meidän
synlimme, niinkuin mekin anteekki annam-
me niille, jotka owat meitä waslaan
rikkoneel. Äläkä johdata meitä kiu-
saukseen. Waan päästä meitä pahasta.
Sillä Sinun on wallakunta ja woima
ja kunnia, ijankaikkisesi. Amen.

Siis Isä, ilolla Geelusten nimeen tullen,
 Ja sanon uskosfa: Mä, lapses, tästä olen!
 Mä uskon toivoeni: Sä kuuliet pyyritöni;
 Woit, tahdot, teekin sen, Mäni amos luposi.

2. Uskontunnustus.

1. Minä uskon Sään Jumalaan, kaitfiwaltaiseen, taimaan ja maan Luojaan.
2. Minä uskon Geelukseen Kristukseen, Jumalan - ai- noaan Poikaan, meidän Herraanme, joka sitti Pyhästä Hen- gessä, syntyi neitsyt Mariasta, kärsi Pontius Pilatuksen ai- lang, ristinnaulittin, kuoli ja haudattiin, astui alas helmet- tiin, nousi kolumtana päivänä kuolleista, astui ylös taiwai- siin, istuu Jumalan, Isän, kaitfiwaltaan, oikealla puolella, ja on sieltä tulewa tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.
3. Minä uskon Pyhään Henkeen, pyhän yhteisen seu- rakunnan, pyhään yhteyden, syntein anteeksi saamisen, rumiin ylösnousemisen ja ijantaittisen elämän. Amen.

Sun Herro mua paimentaa, Et mitia mitään puutu;
 Hän kaitsemäsi minua Et wähi, et Hän muutu;
 Hänitsee taimon leimällä, Ja elämän myös wessä!
 Sieluni wirtaittapi.

Sun sieluleni walmistaa Jumalainnan armopöydän,
 Ja hengellään mua wahiristää, Ett' ilon suuren löydän;
 Mä hyppähdetään noudattaa Ja ammallansa taluttaa
 Siäsiin majojhijnsi.

3. Syniintunnustus.

Si, sinä kaitkein armollisin, ristinnaulitti Herro Geelus Kristus! Armahda minua waiwaista syntistä ja kaitahda minun puoleen sinun laupeuteesi silmillä, niinkuin sinä kaitsoit Pietarin puoleen Jalisfa, kun hän juiut kieltänyt oli, ja niin- kuin sinä kaitsoit syntisen waimon puoleen pöydän tyfönä fari- seuksen huoneessa ja ryöwäriin puoleen ristipuussa. Ja anna minulle sinun kaittein pyhimmän armosi kautta, että minä Pie- tarin kansa itisin syntejäni, syntisen waimon kansa sinua sydämesäni rakastaisin ja ryöwäriin kansa kaitsefin sinun pyhiä kaitsojosi taiwaassa ijantaittisesti. Amen.

Yllätyös olkoon Sälle, kun huolen meistä kanna!
 Sunnia olkoon Sojalle, Seini synnit anteeksi antaa!
 Sin Pyhälle myös hengelle, Uskonime wahiristajalle,
 Siis olkoon aina! Amen.

4. Jumalan kymmenen käskyä.

1. Minä olen Herra sinun Jumalasi. Mukaan sinulla olko muita jumalia.
2. Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi nimeä; sillä ei Herra jätä sitä rankaisematta, joka turhaan lausuu Hänen nimensä.
3. Muista pyhittää leppäivä.
4. Kunnioita isäsi ja äitiäsi, että menestyisit ja kauan eläisit maan päällä.
5. Älä tee huorin.
6. Älä warasta.
7. Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi.
8. Älä hinoitse lähimmäisesi huonetta.
9. Älä hinoitse lähimmäisesi aviopuolisoa, palkkiossa, karjaa, äläkä mitään hänen omaansa.

Pelkää ja rakasta Jumalaa, ja pidä hänen käskyjäsi, sillä näin sanoo Hän:

Minä Herra, sinun Jumalasi, olen künkas Jumala, joka kostan väin pahat teot lapsille kolmanteen ja neljälteen polveen niille, jotka minua vihaavat, mutta teen laupeuden tus hamsille, jotka minua rakastavat ja pitävät minun käskyini.

O Herra, puhdas sydän tuo,
 Minkuhin henki nojawa,
 Kiusauksista apu tuo,
 Ett' ei ne noitaa mahda!
 Etä olet pyhästä mieleni
 Sa elämäni kaikki!

5. Pyhän fasteen sakramenti,

josta Herramme Jeesus Kristus oletti väskää ennen tawattain astumistaan, näillä sanoilla:

1. Wentää ja teeskää kaikki karnjat opetuslapsiksi, kastaen heitä Hän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

2. Joka usko ja kastetaan, hän tulee autiaaksi, mutta jota ei usko, hän joutuu kadotukseen.
3. Ellei joku synny wedestä ja hengestä, ei hän taida Jumalan valtakuntaan tulla. Mitä ihasta syntynyt on, se on kaha, ja mitä Hengestä syntynyt on, se on Henki.
4. Laupentein ja tähden hän meidät autiaiksi teki, uuden syntymisen pejon ja Pyhän Hengen nudistuksen kautta, jonka Hän on runsaasti wuodattanut päällemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Wapahajumme kautta, että me Hänen armonsa kautta warhurskiksi tulijumme ja ijankäitijien elämän perilliksi toiwon mukaan. Tämä on toinen sana.
5. Me olemme Kristuksen kansa haudatut kästeen kautta tulemaan, että niinkuin Kristus on herätetty kuolleista Hän kunnan kautta, niin tulee meidänkin uudesja elämässä waeltaa.

Elämän kirjahan kun kerran,
 Minun nimeni on otettu,
 Mäua auti, ett'en turhaan, Herran,
 Etäi luuloos kastettu;
 Saa, ett'ei mitään uoima nois
 Mäua kädestäsi wäskää pois!

G. Mttarin sakramenti,

josta Herramme Jeesus Kristus oletti väskää ennen kuolemansa.

Meidän Herramme Jeesus Kristus otti leiwän siinä yönä, jona hän perettiin, kiitti, marssi sen, antoi opetuslapsilleen ja jatoi: Ottakaa ja syötkää; tämä on minun runnini, joka teidän edestämme annetaan. Se teeskää minun muistokseni!

Näin hän otti myös kalfin, kiitti, antoi sen heille ja jatoi: Ottakaa ja juotkaa tästä kalfi; tämä kalfi on uusi testamentti minun meressäni, joka teidän edestämme wuodattetaan yhtein auteksi autamiiseksi. Näin usein tulin te siinä juotte, teeskää se minun muistokseni!

Tää heitti oivan kallis on
 Sa leppimaton, puutteton,
 En tawaan maata selullen,
 Se tuottaa elon iäijien.

Muokausia.

1. Lasten rukous.

Herra Jumala, tainvaallinen Isä! Me rukotilemme Sinua, rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden: anna meille pyhä armosi, että me oikeassa uskossa, hyvissä tavoissa ja opissa päivä päivä kasvasimme ja lisääntyimme. Warjele ja suojele meitä, vanhempiamme ja eivaltiamme tänä päivänä syntisiä, wahingosta ja kaikesta pahasta. Amen.

Suo armon ajan oikein täynnä
Ja pyhää mieltä noudatan,
Suo teidänni kaikki täynnä
Ja liittos pidän ainoan,
Min armohoit turmaten
Sijäsen peim autuuden.

2. Vanhuruus.

Minä kiän Sinua, Jumala, rufas tainvaallinen Isäni, Jeesuksen Kristuksen, Sinun rakkaan Poikasi kautta, että minun tänä yönä kaikesta wahingosta ja waarasta armollisesti warjellut olet; ja rufois len Sinua: anna minulle anteeksi kaikki minun syntini ja warjele minua armollisesti tänä päivänä syntistä ja kaikesta pahasta, niin että minun elämäni ja kaikki minun työhni Sinulle leppäsiivat. Minä annan iheni, ruumiini ja sieluni ja kaikki mitä minulla on, Sinun haltuusi ja huomaasi. Sinun pyhät enkeli olkoot minun kansiani, Sinun Pyhä Henkefi walaistoon ja hallitsoon minua, ettei paha wihollinen minuista mitään woiittaisi. Amen.

Mua Pyhä Henkes hallitsoon,
Et' etiä aina woihin
Min kuin Sun pyhä tahtos on,
En teks koskaan woihin?

O Herru muu suojele
Ja telemästä warjele
Sun kashjaji waakaan!

3. Ehtoourukous.

Minä kiän Sinua, Jumala, rufas tainvaallinen Isäni, Jeesuksen Kristuksen, Sinun rakkaan Poikasi kautta, että minun tänä päivänä kaikesta wahingosta ja waarasta armollisesti warjellut olet; ja rufois len Sinua: anna minulle anteeksi kaikki minun syntini, ja warjele minua armollisesti tänä yönä syntistä ja kaikesta pahasta, niin että minun elämäni ja kaikki minun työhni Sinulle leppäsiivat.

Minä annan iseni, ruumiini ja sieluni ja kaikki, mitä minulla on, Sinun haltuusi ja huomaasi. Sinun pyhät enkeli olkoot minun kansiani, Sinun Pyhä Henkefi walaistoon ja hallitsoon minua, ettei paha wihollinen minuista mitään woiittaisi. Amen.

Wartioitile meitä, Herru, rufas tainvaallinen Isä, ja warjele meitä lawalalta kushajalta, jofa aina käy yuppäri, estien, kenen hän kaifi niellä. Anna meille armoa, että me wakaalla uskolla miehuelihesti häntä waksusiamme, ja tänä yönä Sinun pyhästä warjelluseksiä - murheetonina leppäimme; Sinun rakkaan Poikasi, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta. Amen.

Anteksi anna rikosten,
Ja kaikki lauret ihmi
Sun Poikas kautta Jeesuksen
Hän mahtoi wakan' ihmi.

Oh, kuu! huokaufen
Ja armollisesti anna,
Ruhwatoon sulle huutoni
Jeesuksen nimen kautta.

Jeesus, paras ystäväni!

Jeesus, paras ystäväni,
Sont' ei ole weraista;
En luo koskaan eläisiäni
Sijästä etiä wasta!
Ken minun kaifi walehtyksi
Pekis minun walehtäsestäni?
Lagho meiltä olkoon yksi,
Sääli' ja tainwaksi ainiaan.

Hän on kuollut puolestani;
Ken nyt woi min kadottaa!
Wiel' on edeswasiacoiant.
Hän min wanhurskauttaa;
Ken siis tahtoo kaitac päälän,
Hän hän on min walmunut,
Hutittaa len kaitaa hänen,
Sont' on puojansa eittanut?

Wakafesit sihen luotan,
Ettei elo, kuolotaan
Etola muu Jeesuksesta,
Enkefit ei, walehtaan!
Etä mitään luodins' muista
Wohijet tai tufewat,
Muu Jumalastaan poista,
Jeesuksesta walehtasta.

4. Sinuus ruualle ruwetesta.

Rakfkein silmät wartioitilewat Sinua, Herru, ja siinä ainnat heille ruuan ajallansa. Sinä annaat kätesi ja siunauksellasi warjefet kaifi, jofa eläwät. Sinua olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle hengelle, niin kuin alusta on ollut, nyt ja aina, iantafiffesta iantafiffiseen. Amen.

Suo Jeesus, rufas Herramme,
Antofelen hartabasi,
Etä etiä adia ruuamme
Sinuajit ruufabasi!

5. Kiitos ruuan jälkeen.

Riittäkäämme Herraa, sillä Hän on hyvä ja Hänen laupeutenia pyyhyy iankaikiksi; jota antaa ruuan elämille ja laimeen pojillekin, jotka häntä arvostensa huutavat. Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle, niinkuin alusta on ollut, nyt ja aina, iankaikkisesti iankaikkiseen. Amen.

Sua Svelus, kiian nöyrästi
 Minusta ruuastamme!
 Myös olkoon tällis laulsi
 Maavainio seillemme!

6. Raikulle yhteisesti.

Raikki mitä te tahdotte, että ihmiset tekisivät teille, tehtää te myös heille samoin; sillä tämä on laki ja profetiat.

Rakasta lähimmäisiäsi niinkuin itseäsi. Ei rakkaus tee lähimäiselle mitään pahaa; sentähden on rakkaus lain tähtämys.

Olkoon rakkaus vilpittön, vihartaa pahaa, riippuaa kiinni hyvästä. Vesilinen rakkaus olkoon sydämelinen teidän keskenne. Eunnatukoon toinen toisenla kunniaa, tekemästä.

Niin minä neuvon, että emen raikua pidettävään rukoukseen, anoniija, eiruudoukia ja kitojia kaikkein ihmisten puolesta.

7. Rufous syntein anteeksi launijesta.

Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä, jonka laupeudella ei loppua ole. Sinä, jota olet kätjivällinen, pitkämielinen ja suuresta armosta anteeksi annat pahat teot, rikokset ja syntit! Me olemme tehneet syntiä isämme kansaa; me olemme väärin tehneet, olleet jumalattomat ja Sinun mielestä rikkoneet; Sinua vastaan me olemme syntiä tehneet ja Sinun edessä pahoim tehneet; mutta älä muistele entisiä pahoja tekojamme. Armahda meitä nopeasti, sillä me olemme me laugen mielikkäiksi tulleet. Lupa meitä, Jumala, meidän Raapahdamme, Sinun nimesi kunnian tähden. Rapahda meitä ja anna meille kaikki meidän syntimme anteeksi, ja anna meille Pyhän Hengen armon, että luopuisimme ikuisesta elämästämme ja laisimme Sinun tykönsä iankaikkiseen elämään; Sinun Poikasi, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta. Amen.

Ei murhe, joka Jumalan mielen jälkeen tapahtuu, saattaa katuisen autuudeksi, jota ei yllätyä kadu; mutta maailman murhe saattaa huoleman (2 Kor. 7: 10).

Jos me tunnuksomme meidän syntimme, niin Hän on uskollinen ja hursas, jota meille syntit anteeksi antaa ja puhdistaa meitä kaikista vääryydestä (1 Joh. 1: 9).

Minä, Minä pyyhki pois sinun ylisikäymises Minun tähteni, ja en minä sinun syntejäsi (Jes. 43: 25).

Soille te syntit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan; ja joille te ne pidätte, niille ne ovat pidetyt (Joh. 20: 23).

Hohjennu siis sielu paria,
 Joka tannat maureheta;
 Vettä juraa, sydän aita,
 Suruistas ei apua!

Suur' on syntis iureus,
 Muutta Herran laupeus,
 Vähemmän se onpi aivan,
 Käppä yli maan ja taivaan.

8. Herran siunaus.

Herra siunaakoon meitä ja varjelkoon meitä. Herra valistakoon kasvosia meidän päällemme ja olkoon meille armollinen. Herra kääntäköön kasvosensa meidän puoleemme ja antakoon meille iankaikkisen rauhant. Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Amen.

Herra, tuova omiesi,
 Koidettui auttaja,
 Siunaa launaa laupaittesi.

Solho, kaitse, viivoita,
 Auta ahtahalla tiellä,
 Kunnitalla kunnua jellä!

Sun haluus, rakas Isäni!

Sin haluus, rakas Isäni,
 Mä aita annan iseni,
 Mun sieluni, ruumini, tavarani.
 Ne ota, Herran, vastaan!

Sinuhun työhyy sydämeni,
 Saa sinusi' ilon sulohen,
 Min hädäsijän' ja tuskasen
 Et olet ainoa auttaja!

Mun sieluni, ruumini, kaikkeni
 Saa omias ovat, Herran,
 Siis omias ota huomiossi,
 Et pelkä sinun suojaossi.

Sin uskon, rakas Isäni,
 Whon tue heikkouhiani,
 Tähän' aita lastas vaivavasta,
 Sit' ilon perini taivavasta!

Luvunlasku=merkit.

+ Yhteensuku=merkki. — Wähennys=merkki. × Kerto=merkki.
: Sato=merkki. = Yhtäkäisy=merkki.

Yhynumeroisten lukujen yhteensuku=taulu.

2 ja 1 on	3	4 ja 1 on	5	6 ja 1 on	7	8 ja 1 on	9
3 + 1 =	4	5 + 1 =	6	7 + 1 =	8	9 + 1 =	10
0 ja 2 on	3 on	4 on	5 on	6 on	7 on	8 on	9 on
1 + 2 =	3 =	4 =	5 =	6 =	7 =	8 =	9 =
2 + 2 =	3 + 2 =	4 + 2 =	5 + 2 =	6 + 2 =	7 + 2 =	8 + 2 =	9 + 2 =
3 + 2 =	4 + 3 =	5 + 3 =	6 + 3 =	7 + 3 =	8 + 3 =	9 + 3 =	10
4 + 2 =	5 + 4 =	6 + 4 =	7 + 4 =	8 + 4 =	9 + 4 =	10	11
5 + 2 =	6 + 5 =	7 + 5 =	8 + 5 =	9 + 5 =	10 + 5 =	11	12
6 + 2 =	7 + 6 =	8 + 6 =	9 + 6 =	10 + 6 =	11 + 6 =	12	13
7 + 2 =	8 + 7 =	9 + 7 =	10 + 7 =	11 + 7 =	12 + 7 =	13	14
8 + 2 =	9 + 8 =	10 + 8 =	11 + 8 =	12 + 8 =	13 + 8 =	14	15
9 + 2 =	10 + 9 =	11 + 9 =	12 + 9 =	13 + 9 =	14 + 9 =	15	16
0 ja 6 on	7 on	8 on	9 on	0 ja 8 on	9 on	0 ja 9 on	10 on
1 + 6 =	7 + 6 =	8 + 6 =	9 + 6 =	1 + 8 =	2 + 8 =	3 + 8 =	4 + 8 =
2 + 6 =	8 + 7 =	9 + 7 =	10 + 7 =	4 + 9 =	5 + 9 =	6 + 9 =	7 + 9 =
3 + 6 =	9 + 8 =	10 + 8 =	11 + 8 =	7 + 9 =	8 + 9 =	9 + 9 =	10 + 9 =
4 + 6 =	10 + 9 =	11 + 9 =	12 + 9 =	10 + 9 =	11 + 9 =	12 + 9 =	13 + 9 =
5 + 6 =	11 + 10 =	12 + 10 =	13 + 10 =	13 + 9 =	14 + 9 =	15 + 9 =	16 + 9 =
6 + 6 =	12 + 11 =	13 + 11 =	14 + 11 =	14 + 9 =	15 + 9 =	16 + 9 =	17 + 9 =
7 + 6 =	13 + 12 =	14 + 12 =	15 + 12 =	15 + 9 =	16 + 9 =	17 + 9 =	18 + 9 =
8 + 6 =	14 + 13 =	15 + 13 =	16 + 13 =	16 + 9 =	17 + 9 =	18 + 9 =	19 + 9 =
9 + 6 =	15 + 14 =	16 + 14 =	17 + 14 =	17 + 9 =	18 + 9 =	19 + 9 =	20 + 9 =

Tätä taulua voipi käyttää myösin vähennys=laskusja. Kun „oittepuolista“ vähennetään „kestimmätien“, ilmoittaa „wähennalla“ oleva luku jäännöksen. Esim. 2 — 2 = 0; 3 — 2 = 1; 4 — 2 = 2; 13 — 5 = 8; 16 — 8 = 8; 17 — 9 = 8; j. n. e.

Kerto=taulu.

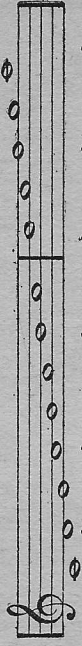
2 kertaa	3 kertaa	4 kertaa	5 kertaa
2 × 1 = 2	3 × 1 = 3	4 × 1 = 4	5 × 1 = 5
2 × 2 = 4	3 × 2 = 6	4 × 2 = 8	5 × 2 = 10
2 × 3 = 6	3 × 3 = 9	4 × 3 = 12	5 × 3 = 15
2 × 4 = 8	3 × 4 = 12	4 × 4 = 16	5 × 4 = 20
2 × 5 = 10	3 × 5 = 15	4 × 5 = 20	5 × 5 = 25
2 × 6 = 12	3 × 6 = 18	4 × 6 = 24	5 × 6 = 30
2 × 7 = 14	3 × 7 = 21	4 × 7 = 28	5 × 7 = 35
2 × 8 = 16	3 × 8 = 24	4 × 8 = 32	5 × 8 = 40
2 × 9 = 18	3 × 9 = 27	4 × 9 = 36	5 × 9 = 45
2 × 10 = 20	3 × 10 = 30	4 × 10 = 40	5 × 10 = 50
6 kertaa	7 kertaa	8 kertaa	9 kertaa
6 × 1 = 6	7 × 1 = 7	8 × 1 = 8	9 × 1 = 9
6 × 2 = 12	7 × 2 = 14	8 × 2 = 16	9 × 2 = 18
6 × 3 = 18	7 × 3 = 21	8 × 3 = 24	9 × 3 = 27
6 × 4 = 24	7 × 4 = 28	8 × 4 = 32	9 × 4 = 36
6 × 5 = 30	7 × 5 = 35	8 × 5 = 40	9 × 5 = 45
6 × 6 = 36	7 × 6 = 42	8 × 6 = 48	9 × 6 = 54
6 × 7 = 42	7 × 7 = 49	8 × 7 = 56	9 × 7 = 63
6 × 8 = 48	7 × 8 = 56	8 × 8 = 64	9 × 8 = 72
6 × 9 = 54	7 × 9 = 63	8 × 9 = 72	9 × 9 = 81
6 × 10 = 60	7 × 10 = 70	8 × 10 = 80	9 × 10 = 90

Tätä taulua voipi käyttää myösin Sato=laskusja. Kun „oittepuolinen“ jaetaan „kestimmätien“, ilmoittaa „wähennalla“ oleva luku osain määrän. Esim. 2 : 1 = 2; 4 : 2 = 2; 18 : 3 = 6; 72 : 9 = 8; j. n. e.

HIUKAN NUOTEISTA.

Laulun oppimiseksi tarvitaan kirjoitettuja nuotteja. Samoin kuin puheessa käytettävät kielen äänet merkitään kirjaimilla, samoin merkitään laulun ja soiton äänet *nuoteilla* (○). Nuotti on siis säveleer näkyväinen merkki.

Nuotit kirjoitetaan viisiviivaiselle nuottipinnalle eli viivikolle ja nimetään kirjainten nimillä.

Süis näin: c d e f g a b c
 eli: do re mi fa sol la si do j. n. e.

Vaikka ylläolevat nuotit (○) ovat muodoltaan kaikki saman näköisiä, niin erotetaan ne toisistaan sen mukaan, millä paikalla ne ovat viivikolla.

Alemmalle paikalle merkitty nuotti lauletaan matalammalla äänellä, ja kuta ylempään paikkaan nuotti on merkitty, sitä korkeammalla äänellä se ja siitä vastaava tavu lauletaan.

Süis näin:
 Äi-ku ai-na han-ka-la-ta, Ah-ke-ra se voi-ton saa-pi.

PIKKU LAURI.

 Maa-il - ma on, la - ve - a, Pik - ku, pik - ku Lau - ri!
 Tiet on sii - nä mut - kai - set, ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”

 Sin' on mon - ta louk - ko - a, Pik - ku, pik - ku Lau - rit.

